

FRANCOSKI KABINET BO NAJBRŽ OSTAL

Franklin-Bouillon in Blum, voditelja francoskih socialistov, sta napadla finančne načrte. — Nasprotujeta tudi uravnavi dolga. — Poslanska zbornica pa je dobila vtis, da pričakuje Briand koncesij. — Baldwinove nesramnosti. Nižje mezde in daljši delovni čas.

PARIZ, Francija, 8. julija. — Koncem drugega dne napadov na vlado Brianda in Caillauxa in na njen načrt, da rešita frank, je izgledalo kot da bo dobilo ministrstvo večino.

Henri Franklin-Bouillon, načelnik komiteja poslanske zbornice za inozemske odnose, in Leon Blum, voditelj socialistične stranke v zbornici, sta napadala vlado, ker vztraja pri odobrenju zadolžnih uravnav, vendar pa prevladuje v zbornici mnenje, da nista storila dosti škode.

Franklin-Bouillon je postal celo tako slab, da je obljubil vladi podporo, ker ne skuša izsiliti sedaj ratifikacije washingtonskega dogovora. Blum pa je izjavil, da bodo socialisti glasovali proti ministrskemu predsedniku Briandu in proti finančnemu ministru Caillauxu, ker določa načrt za rešitev franka, katerega sta predložila, ratifikacijo washingtonskega dogovora.

Koncem dolgega napada na dogovor, katerega sta sklenila Mellon in Berenger, je rekel Franklin-Bouillon:

— Prepričan sem, da so moje misli slične mislim vlade in kot dobra branilka francoskih interesov bo vprizorila potreben napor, da nanovo utorovi pogajanja ter dobi boljše pogoje. Na tem častitam vladi že vnaprej.

— Zbornica še nima pred seboj vseh elementov položaja, — je odvrnil ministrski predsednik Briand. — Dogovor je bil vložen in ko bo prišel pred vas, se bo vršila posebna debata.

Kredit, katerega upa dobiti Francija v inozemstvu, se je večkrat pojavil v razpravah glede finančnega načrta, ne da bi izjavili kaj definitivnega o tem. Caillaux ni prav nič namignil kako in v kakšnih okoliščinah se bodo vršila pogajanja za ta kredit.

LONDON, Anglija, 8. julija. — Razprave glede vladne predloge za podaljšanje delavnega časa premogarjev je prekinil včeraj v zbornici lordov Viscount Cecil z izjavo, da je pričela vlada zopet razmišljati o svojem namenu glede zakonske predloge, ker jo smatrajo lastniki premogovnikov za popolnoma nezadostno v novih pogojih, katere so objavili v enem premogarskem okraju.

Izjava je povzročila veliko presenečenje ter potrlost med premogovnimi baroni, ki sede v zbornici lordov. Lord Crawford je naprosil za natančnejše navedbe ter dostavil, da bodo prišli v skrajno neprijeten položaj vsi lastniki premogovnikov, ki so izdali objavo na svoje delavce ali nameravajo to storiti, če bo predloga umaknjena.

Lord Salisbury je odvrnil, da je vlada odločena držati obljubo ministrskega predsednika, da ne bodo deležni premogarji nobenega "krivičnega postopanja". V enem okraju objavljeni pogoji za obnovljenje dela so tako slabi, da je treba dati te lastnikom premogovnikov dovolj časa, da jih pojasnijo ali pa izpremenj.

Dotičnega okraja sicer niso imenovali, vendar pa je znano, da ima vlada v mislih pogoje, katere so objavili lastniki premogovnikov v Yorkshire. Dočim so v drugih okrajih ponudili delavcem iste plače kot poprej pri istočasnem podaljšanju delavnega časa, hočejo lastniki premogovnikov v Yorkshire poleg podaljšanja delavnega časa tudi skrajšati plače. Njih predlog temeljni na dogovoru iz leta 1921, ki določa razdelitev produkcijskega prebitka v razmerju 85 odstotkov za plače ter 15 odstotkov za dobičke, mesto 87 za plače ter trinajst za dobičke, kot določeno v dogovoru iz leta 1923.

Pozneje je bilo v zbornici lordov objavljeno, da so sklenili lastniki premogovnikov v Yorkshire opustiti svoje stališče glede mezd delavcev.

Izjalovljenje newyorské stavke.

Stavka uslužbencev podulčne železnice se ne bo dobro obnesla. — Le malo mož, zaposlenih na nadulčni železnici, je zapustilo svoja mesta. — Poulični promet je postal bolj normalen.

Interborough Rapid Transit stavka je pričela kazati definitivna znamenja, da se bo izjalovila. Edward Lavin, voditelj stavke je obljubil, da bo ustavljen promet na nadulčnih železnicah, ko bo večina motornikov zapustila svoja mesta. Mesto da bi se ta napovedovanja uresničila, pa so obratovale nadulčne železnice s svojo kapaciteto, kajti le malo mož se je odzvalo pozivu na stavko.

Druzi dokaz je bil povečani obseg službe na črtah podulčne železnice.

Soglasno s cenitvami inšpektorjev Transit komisije je znašalo to povečanje 50 odstotkov v primeri s torkom, ko je sporočila komisija, da je skrčen promet na 30 odstotkov. Vsled tega je sedaj služba za 45 odstotkov normalna. Tekom večernih "rush" ur so obratovale podulčne železnice s 75 odstotki kapacitete.

Na včerajšnjih sestankih stavkarjev, so trdili, da je pričakovati važnih razvojev v toku prihodnjih osem in štirideset ur.

Calvin Coolidge na počitnicah.

Predsednik Coolidge je v svojem poletnem zavijaču ujel tri funte težko ribo. — Poročilo je resnično, čeprav ni mogla njegova lastna žena tega vrjeti.

PAUL SMITH, N. Y., 8. julija. Predsednik Coolidge in njegova žena sta postavila včeraj tukaj svoj tabor ob Lake Osgood. Kempa White Pine se nahaja 1100 metrov nad morsk gladino.

Ob prihodu so pozdravili predsednika prebivalci okolice, časnikarji poročevalci in fotografi. Takoj je obiskal različna poslopja ter se podal daleč na jezero na ribolov. Skro vse popoldne je preživel z ribolovom ter ujel precej težko šunko, katero je dal pripraviti za večerjo. Težko pa je prepričal svojo ženo, da je on resnično ribič, ne pa eden voznikov, ki so ga spremljali.

Prvičrat bo preživel predsednik svoje počitnice v Adirondack gorah ter se bo brez dvojne dobro počutil v ostrini zraku, ki učinkuje na telo povsem drugače kot pa vlažno in soparno podnebje v Washingtonu. Gozda, v katerem se nahaja poletno bivališče predsednika, se ni dotaknila še nobena sekira.

Luther — ravnatelj pri- vatnih železnic.

BERLIN, Nemčija, 6. julija. — Bivši nemški državni kancler Luther je bil imenovan ravnateljem vseh nemških privatnih železnic.

Več kot en milijon ton premoga so uvedli v Anglijo izza pričetka premogarske stavke, kot je objavil včeraj v poslanski zbornici George Lane-Fox, tajnik rudarskega departmenta. Večino premoga so uvedli iz Združenih držav.

Letošnji ruski državni proračun.

Ruski sovjetski proračun ima 117,812,000 rubljev prebitka. — To je zelo dobro znamenje za gospodarsko okrevanje Rusije.

MOSKVA, Rusija, 9. julija. — Včeraj objavljeni proračun sovjetske zveze za fiskalno leto od 1. septembra 1925 pa do 30. oktobra 1926 pomenja nadaljni znak gospodarskega napredka in sovjetski Rusiji. Skupni proračun znaša 4,039,000,000 ter kaže prebitke 117,812,000 rubljev. Proračun enega leta poprej je imel le 20,000,000 rubljev prebitka.

Zdrav razvoj kažejo državne industrije brzojav in železnice, kojih dohodki presegajo v tekočem letu izdatke, kar se ni zgodilo dosedaj še nikdar.

Škode vsled svetovne ter državljanske vojne, ki je sledila revoluciji, pa ni bilo še mogoče popolnoma odstraniti in izdatke je bilo treba v obeh prometnih industrijah zvišati.

Deželni davki so znašali 35 odstotkov manj kot v preteklem letu. Dočim so nekoliko zvišali davke na dohodke in industrije, so kazali direktni davki skrčenje od 646,000,000 rubljev na 583,000,000 rubljev. Sicer je notranje posojilo v znesku 120,000,000 vključeno v letne dohodke, a poleg že navedenega prebitka obstajajo še rezervni in subvencijski skladi, ki znašajo 246,000,000 rubljev. Razven notranjega posojila v znesku 200 milijonov, katero so dvignili v zadnjih dveh letih, ni sovjetska Rusija obremenjena z zunanjimi ali notranjimi dolgi.

Ferdinandov sin se je zaročil.

Sin umorjenega avstrijskega prestolonaslednika Fran Ferdinanda se je zaročil s plemkinjo. Vzel bo hčerko kneza iz Waldburga.

WOLSEGG, Virtemberska, 8. julija. — Danes je bila objavljena zaroka dr. Maksimilijana Hohenburg, najstarejšega sina v Sarajevu umorjenega avstrijskega nadvojvode Fran Ferdinanda, z grofijo Elizabeto von Waldburg, hčerko kneza Waldburg.

Prince Maksimilijan von Hohenburg je sin iz morganatičnega zakon nadvojvode, katerega umor je dal neposredni povod za svetovno vojno, ki se je že davno pripravljala. V argustu preteklega leta je bilo opaziti na Čehoslovaškem gibanje, da se izpremeni republiko v monarhijo ter posadi na prestol prince Maksa, čeprav nimajo otroci Fran Ferdinanda nobene pravice do prestolonasledstva v Avstriji.

John D. Rockefeller star 87 let.

TARRYTOWN, N. Y., 8. julija. John D. Rockefeller je praznoval danes v krogu svoje družine 87. rojstni dan. Pravijo, da se izvrstno počuti in da je golf, katerega igra vsaki dan, njegovo najljubše razvedrilo.

Zastrupljenje z alkoholom.

V Kolinu na Nemškem se je odigrala usodna tragedija. — Pet ljudi je umrlo po zaživljanju vina, katero je vrglo vodovje na breg.

KOLIN, Nemčija, 7. junija. — Popivanje, ki se nikakor ne pripeti vsaki dan v renki metropoli, je imelo skrajno tragičen konec. Pet ljudi je umrlo na posledicah zavzivanja vina, katero je prineslo vodovje na breg z nekakega poškodovanega parnika. Več ljudi je resno zbolelo.

Neki porenški parnik s tovorom vina na krovu, se je zadel, nedaleč od tukaj, v most preko Rena ter dobil veliko luknjo. Ljudje so se zbrali na bregu ter zasledovali zaboje, ki so padali v vodo. Kakor hitro so dospeli zaboji na kolinski breg, se jih je polastila ljudska množica in posledica tega je bilo popivanje, vsled katerega je ležalo veliko število ljudi na bregu Rena v popolnoma pijanem stanju.

Vsled pijanosti je prišlo do izgredov, tokom katerih je bilo treba poklicati osemdeset policistov. Preostalo vino so oblasti zaplenile. Izkazalo se je, da sta umrli dve osebi vsled prevelikega zavzivanja alkohola. Dve nadaljnji osebi sta padli v pijanosti v Ren ter utonili.

Dvajset nadaljnjih ljudi so morali spraviti v bolnico, kjer so dognali zdravniki, da trpe na alkoholnem zastrupljenju.

Slovenski Dom v Cleve- landu cropan.

"Enakopravnost" poroča dne 6. julija:

Delavci Slovenskega Doma na Holmes Ave. so delali pridno kot navadje, vsi tri prošle dni, da bi jim prinesli semenj kolikor mogoče velik skupiček. Toda danes tekom noči pa so jim drzni roparji odnesli sad vsega dela.

Sinoči okrog 1.30 je Mr. Kavšek spravil ves denar v red, zapri blagajno ter se podal k počitku. Danes jutraj pa je bila blagajna najdena razbita in oropana. Neznani roparji, katerim je moralo biti znano vse poslovanje Doma, so vdrli pri stranskih vratih, odabili kombinacijo ter vzeli poleg denarja tudi poslovni čarter in druge listine. Kot se računa, je plen roparjev okrog \$3000 gotovine. Policija, ki je bila takoj obveščena o ropu, je šla na delo, da zajame roparje.

RAZKRITJE OGROMNE KORUPCIJE

Velikanska korupcija bo prišla na dan, ko se bo pričel proces proti Millerju in prejšnjemu generalnemu pravdniku Daughertyju. — Advokati so delali velikanske dobičke. — Graftanje na debelo.

Prošnjo Thomas W. Millerja, prejšnjega upravitelja lastnine sovražnih inozemcev, naj sodišče potlači proti njemu dvignjeno obtožbo, da je osleparil vlado, je včeraj zavrnil zvezni sodnik Julian Mack.

Harry M. Daugherty, prejšnji generalni pravdnik Združenih držav in pokojni John King, član republikanskega narodnega komiteja v Connecticutu, sta bila soobtožena. Posebna obtožba se je glasila, da so osleparili vlado pri povratku konfiscirane lastnine American Metals Company, koje vrednost se je cenilo na \$7,000,000.

Po tej sodnijski odločitvi se lahko domneva, da se bo v kratkem pričel proces proti Millerju in Daughertyju.

Razven s tem procesom bo skušala preiskava končno razkriti ves obseg korupcije v vladi, v zvezi z upravo sovražnega premoženja v vrednosti sedem sto milijonov dolarjev.

Eden teh škandalov, katerega bo preiskal senatni komitej, se tiče prodaje Bosch Magneto Co. potom prejšnjega upravitelja sovražnega premoženja, Mitchell Palmerja. Prodal jo je Martinu Kernu, prejšnjemu kaznjencu in inozemcu, za nekako polovico vrednosti.

Razventega pa se bo moral pečati komitej tudi s prodajo patentov Chemical Foundation Co. Te patente v vrednosti \$8,000,000 je pobasal takratni upravitelj sovražnega imetja F. Garvan za smešno nizko svoto \$250,000. Nato pa je resigniral, da postane predsednik novo stvorjene družbe.

Komitej je dobil nadalje od senata naročilo, naj preišče obdolžitve, da so z upravo sovražnega imetja preskrbovali masne dohodke gotovim odvetnikom. Izplačali so več kot štiri milijone dolarjev kot odvetniške pristojbine ljudem, ki so imeli le nominalen stik z delom "straženja in uprave" imetja sovražnih inozemcev.

Produkcija arabskega fakirja.

Fakir Rahman bej, ki se producira v New Yorku, je naročil pri Boyertown Casket Company kovinsko krsto, ter se napotil v spremljevalca svojega spremljevalca Bartelonija, več zdravnikov in več kovinskih delavcev na krov nekakega parnika, ki je odpeljal družbo na Hudson reko. Ko je zavžil priprto obed, je samoga sebe hipnotiziral, nakar so ga položili v krsto ter zacinili. Kakih petnajst minut je trajalo, predno so bile hermetično zaprte vse odprtine.

Ko se hoteli spustiti krsto v vodo, se je oglašil zvonček, ki je bil pritrjen na krsto. Krsto so hitro zopet spravili na krov, in navzoči kovinski delavci so jo odprli z dlet.

Fakir je ležal v njej nezavesten, a je dihal. Oprostili so ga ozke ječe in predramili se je iz svojega hipnotičnega stanja. Trdil je, da ni pritisnil na gumb, ki je spravil v akcijo alarm.

Nayzoča dva zdravnik sta izjavila, da je čim fakirja kljub temu pomemben, ker se je nahajal celih petnajst minut v zaprtani krsti, dočim bi bil normalen človek mrtel v treh minutah.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir	100 \$ 4.20
Din.	1,000 \$ 18.60	Lir	200 \$ 8.10
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir	300 \$11.85
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir	500 \$19.25
Din.	10,000 \$183.00	Lir	1000 \$37.50

Za pošiljate, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dratisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslovanja državne banke, ter se v soglasju s postavo tamore imenuje banka.

Frank v letu 1924 je imel \$3,992,673.47, v dohodku: — trizmilijona — desetstočetdesetstočetir milijonov in 47 centov.

Posebni po- datki.

Pristojbina za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslavijo in Italijo znaša kakor sledi: za \$25. ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$300. po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kenado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrti leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

SLOVENSKI DOM V BROOKLYNU

Mi žalibog ne vemo, kaj je z njim.

Pri tem neboljenem in še nerojenem detetu je šlo vse narobe. Najprej je bilo kršeno, potem spočeto, rojeno pa še danes ni, dasiravno so predpisani meseci že zdavnaj pretekli.

Nekateri domnevajo, da je nekaj drugega, namreč neka čudna vodenica in da se bo — kot reče Ribničar — vse skupaj zlepa razšlo.

Mi bi prav nič ne ugibali in nič ne pisali o tej kočljivi stvari, če bi na zadnji seji društva sv. Jožefa K. S. K. J. neki član ne vprašal: "Kaj je z Domom, kje je denar naložen in na kolišne procenete?"

Glede Doma so mu odgovorili, da bo, glede denarja in procentov so pa molčali. Molčati in držati jezik za zobmi je v gotovih slučajih najboljšje. Tudi molk je neke sorte politika, in politika dandanes rona svet.

Pojavljala se pa bodo vedno ostrejša in vsiljivejša vprašanja.

Za vprašanja bodo prišle zahteve.

Posebno ta-le zahteva bo trpka in bridka: Dajte nam Dom ali pa denar nazaj!

ŠTRAJK ANGLEŠKIH PREMOGARJEV

Štrajk angleških premogarjev je sleherni dan večjega pomena.

Baldwinova vlada pravi, da je treba podaljšati izredno stanje, ki je bilo sprva uveljavljeno samo začasa generalnega štrajka.

Tozadavna predloga je bila predložena parlamentu in sprejeta. S tem je dobila vlada zaželeno kontrolo nad denarjem, ki ga pošiljajo angleškim premogarjem v podporo njihovi tujezemski tovariši.

Vlada lahko ta denar tudi zapleni, če hoče.

Posebno iz Rusije so prihajale velike svote. Angleška vlada je zatrdila, da prihaja iz Rusije denar v svrhu boljševiške propagande.

Angleški premogarji so rekli, da ne. Tudi boljševiška vlada je oficijelno izjavila, da ne. Baldwin je pa rekel, da ja, in basta.

Ker je izredno stanje zopet uveljavljeno, in ker v izrednem stanju vlada lahko vse stori, kar se ji poljubi, menda Rusi ne bodo toliko nespametni, da bi še naprej pošiljali ogromne svote, ki bi nikdar ne dospele v roke angleških premogarjev, pač pa njihovih zatiralcev.

Do tukaj je bilo vse dobro. Angleški premogarji so vztrajni, in vztrajali bi do konca, pa naj bi bil konec tak ali tak, če bi imeli drugačne voditelje. In tudi zmagali bi če bi imeli drugačne voditelje. Imajo pa približno take kot jih ima ameriška federacija dela.

Ta angleška federacija se imenuje British Trades Union Congress, ali nakratko, Generalni Svet.

Ko so izdali angleški premogarji parolo "Mi ne delamo niti minuto dalje in niti za en penny ceneje", se je Generalni Svet čudno namrdil.

In generalni štrajk je bil vsled tega preklican, ker ni hotel Generalni Svet vpoštevati tega gesla, ker ni hotel tega gesla zabičiti celokupnemu angleškemu delavstvu.

Vse angleško delavstvo bi moralo biti premogarjem hvaležno, ker so zavzeli tako stališče.

Teorija je lepa. Toda praksa je drugačna, je trda in je neizprosna.

Delavci so do grla siti — ne kruha in mesa — pač pa brezposelnosti, pomanjkanja in gospodarskih bojev.

Prazen želodec je najhujši diktator. Najhuje temu

diktatorju se končno ukloni tudi najbolj razredno zaveden delavec.

In če pomislite, da imajo angleški delavci približno take voditelje kot jih imajo ameriški, se vam ne sme čudno zdeti, če bodo omagali v boju.

Nazadnje pa še nekaj.

Ker štrajkajo angleški premogarji, dobiva Anglija premog iz Holandske, iz Nemčije, iz Poljske in Združenih držav.

Ameriški unijski premogar grebe nehote in nevede skebski premog. nehote in nevede opravlja službo skeba. Ko ga nagrebe karo, mu ni več mar, kam bo kara poslana.

In tudi ni njegova stvar, da bi se brigal.

To brigo bi morale prevzeti ameriške delavske unije, če niso besede o delavski solidarnosti zlagane in če je namen unij res skrbeti edinole za blagobit delavca.

Angleški premogarji bi že zdavnaj zmagali, če bi tujezemski unijski premogarji ne kopali mesto njih premoga,

če bi tega premoga ne prevažali unijski železničarji;

če bi ga ne nakladali unijski nakladači;

če bi ga ne prevažali unijski pomorščaki;

če bi ga na raznašali unijski nosači.

Tako bo pa trda, in jim skoraj ni pomoči.

Dopisi.

Detroit, Mich.

Ze dolgo je kar sem videl dopisa iz Detroita. Novic je vedno polno v takem mestu kot je to. Mesto se vedno raste. Tudi velika poslopja grade. Najnovejša poslopja bo stalo na Washington Blvd. Bo nad zemljo 82 nadstropij, pod zemljo pa 3, tako da bo najvišje poslopje v Ameriki. Zidajo ga Book Brothers.

Ford Motor Co. se še vedno drži programa, da vsako leto trideset milijonov dolarjev potroši za nove tvornice.

Ford letos slabo obratuje. Delajo samo po 4 do 5 dni na teden. Tem bolj pa druge tvornice obratujejo, ker hočejo ljudje boljše avtomobile imeti.

Piknikov in veselje je vsako nedeljo in praznik. "Doma" imamo zdaj dva. Do sedaj smo imeli bolj hladne noči, a zdaj izgleda, da bomo imeli par mesecev hudo vročino.

S pozdravom vsem rojakom
A. Janesich.

Chicago, Ill.

Sedaj v sezoni piknikov in izletov je tudi pevsko društvo "Triglav" iz So. Chicago priredilo dne 4. julija piknik. Vreme nam ni nič kaj prida obetalo, pa po časi se je vse razvleklo in imeli smo najlepši dan. Nekoliko pred deseto uro dopoldan smo bili za popotovanje gotovi, jedila in kar je bilo potrebno smo naložili na truck.

Nekoliko pred dvanaestjo uro

bili smo že na mestu. Se ve, da smo naprej pregledali, če zamaški dobro držijo, ker smo se preskrbeli kot za vojni pohod. Jedil in tudi kaliforničana ni smelo manjkati.

Omeniti moram, da je bil ta let na Pilos Park, kjer so krasne drevesa in lepa trava. Malo smo polegali, potem pa kar po travi zaplesali. Frank Magajna je preskrbel godbo. Otoci in nečni spoli so imeli obilo sladoleha, mi drugi pa smo se le pri galončkih mudili.

Omeniti moram, da je bilo vse brezplačno, ker vse stroške je vzelo društvo "Triglav" na svoje rame.

Bili smo le samo izvoljeni, to je redni in podporni člani, le nekoliko je bilo drugih pobavljencev.

Vreme krasno, toplo, jasno nebo, kot ribje oko. Le prehitro je nastal večer. Vsakemu se je miho storilo, da smo se morali posloviti od tako prijaznega gričiča. Upam, da se drugo leto zopet vidimo na tem prijaznem kraju.

Pesem za pesniško je sledila, seve najprej slovenska, a tudi angleške so morale priti na vrsto na željo drugih, kateri so nas obkolili in prosili, naj nekoliko zapojemo v angleškem jeziku, kar smo tudi storili. Ta izlet mi ostane v dobrem spominu. Ne bom pozabil teh kratkih ur v prosti naravi.

Društvo "Triglav", le tako naprej!

Eden navzočih.

Novice iz Slovenije.

Smrt v službi.

Na glavnem kolodvoru je pri čakanju mrtvaški voz mestnega pogrebnega zavoda truplo 58-letnega železničarja Jožefa Sneliča, signujučega na Stari pošti št. 1. Nesrečnej se je pripeljal nekaj minut pred 10. uro iz Zaloge ter ga je že v vagonu obšla slabost. Komaj pa se je vlak ustavil na kolodvoru v Ljubljani se je začel moč s sedeža mrtev na tla. Zadel ga je srečna kap. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico Sv. Kristofa.

Surov napad.

Ko sta se vračala mizarški pomočnik Andrej Sitar iz Štepanje vasi ter invalid Anton Tekave skozi Stročisko ulico domov se je nenadoma pred ljudskim domom zaletel v oba neznan človek, ki ju je začel sprva obdelavati s pestmi nato pa še z nogami. Tekave je prišel tako silno metati ob tla, da je obšel na nezvesten. Tisti hip je prišel mimo pekarški pomočnik Franc Roje iz Vodnata ki je Tekave dvignil pokonec. Napadalec se je zaletel tudi v njega in ga poskodoval. Pred ljudskim domom se je nabralo več pasantov, ki so priklicali stražnika. Ta je popokoma pobesmelega napadalec komaj ukrotil ter ga odvedel na stražnico. Bil je bivi me-

Napravite ga z

Wilbur Instant COCOA UBS

dvorščice, sosednje hiše. Ko je prišel rešilni avto z zdravnikom dr. Skulo, ki je ugotovil smrt, je nato došli policijski zdravnik dr. Zorjan odredil, da prepeljejo truplo Plevnika v mrtvašnico na Po-breško pokopališče.

Koncesija za električno centralo pri Krškem

je glasom zagrebških novic izstavljena. Ministrski svet je dal svoj pristanek in je bila koncesija pisnomo izročena zagrebškemu senatorju Kekiću, ki se je z njo vrnil iz Beograda v Zagreb.

Samomor zaljubljenega vojaka.

Od bolnišarske čete v vojaški bolnici je dne 15. junija pobegnil 22-letni redov. Rudolf J. Franc, doma iz Turjaka. Vojaška oblast se je za ubežnika seveda zanimala in ker ga ni mogla izslediti sama, je prijavila zadevo policiji. Tovariši, ki so France poznali in katerim je večkrat tožil o svojih težavah so bili takoj spočetka, ko ga je znanjalo, prepričani, da si je izbral najhujše. Že prej ko se je Franc še gibal kot navidezno brezskrben vojak med svojimi drugimi, je pripovedoval, da ljubila in da ima svoje dekle na Vrhnici. Izvelel pa je pozneje, da ga ljubica vara in 15. junija ga je znanjalo. Mladenič se ni niti z besedo izjavil, kaj namerava storiti, vendar pa so tovariši, ki so ga poznali, verjeli tudi v njegovo smrt.

Policijski dnevnik je pred kratkim javil, da se pogreša od bolnišarske čete Rudolf J. Franc, redov, doma in pristojen v Turjak, pa poklicu kočijaž, srednje postave, rjave polti, okroglega obraza, sivih oči in najhujši brk. Ker je bil navadenec pred odhodom nekako otožen, ni izključeno, da je izvršil samomor. Te dni depodne so ljudje ob Ljubljani za karmeličansko cerkvijo v Mostah naenkrat zapazili ob bregu v dolgo travo zapleteno truplo, oblečeno v vojaško obleko. Par minut nato je bilo truplo nesrečnega in v ljubezni razočaranega Rudolfa France potegneno iz mrle Ljubljance na breg in odpeljano po komisijemskemu ogledu v mrtvašnico vojaške bolnice. Prijem so se v suknjiču našla izprana pisma na nezvesto, ki ga je tirala v smrt.

Drzen napad.

Atenska vlada z vso energijo zasleduje roparje, ki so na potu med Prevezo in Janjino napadli avtomobil, ki je imel s seboj petnajst milijonov drahem Narodne banke. Roparji so ubili tri bančne uradnike, tri orožnike in šoferja.

LONDONSKA UMETNIŠKA RAZSTAVA

London je doživel pred kratkim senzacijo. In sicer London, ki ljudi bi in goji umetnost in zna ceniti resnične talente. Vršila se je razstava v Brook Street Art Galerie. Brez dvoma so tvorila višek razstave dela komaj 24letnega že umrlega Henrija Gaudier-Brzeske — gotovo najbolj svojevrstnega kiparja sedanosti. Najboljše delo: "Padli delavci" je kupil So. Kensington muzej. Enako zanimive so njegove perorisbe, ki po duhovitosti in samobitnosti prese-gajo vsa dela ne majhne razstave. Snov teh risb je vzeta po večini iz življenja delavcev. Pozornost vzbujata tudi dva pastela — dvoje ženskih glav in perorisba — glava gospodične Brzeske. Umetnikovo prvotno ime je namreč Henri Gaudier. Malo pred smrtjo si je pridela še ime svoje ljubljene, mlade, nadarjene Poljakinje Brzeske, ki je tudi pred kratkim umrla. Desetleten se je podal iz malega mesteca Sant Jean de Braye v svet in se učil v Angliji (14 leten je dobil že mesto v Bristol College), Nuernbergu, Muenchenu. Bil je tako ubog, da je za časa svojih študij celo kiparska dleta sam koval. I vendar je kljub vsem oviram zmagal — genij prezgodaj umrlega umetnika.

60 milijonov za dva prsta.

Iz Budapešte poročajo: 19-letna balerina Eva Illova je napravila, po velike kroku v neki nočni kavarni, s sinom prejšnjega vojne-ga ministra Avg. Schmetzerjem, nočni izlet v avtomobilu Schmetzer. Ki je bil precej natrkan, je zavozil v neki jarek, pri čemer sta padla on in njegova spremljevalka iz voza ter si je zlomila paleška dva prsta. Posledica je bila da se morali plesalci prsta amputirati. Lepa Evica je tožila generalovega sina za odškodnino. Sodišče ji je priznalo 60 milijonov kron.

Velikanske malverzacije železniških uradnikov na Pruskem.

V zvezi z velikanskimi malverzacijami železniških uradnikov na Pruskem, o katerih je bilo že poročano, je bil aretiran zepet neki uradnik železniške direkcije v Ostenu.

Glasom izvedenškega izvida je bila ogoljufana država samo pri oddaji gradbe kolodvora v Neubentsehu za štiri milijone mark.

Celokupno svoto, za katero je bila oškodovana država pri oddaji dobav, cenijo izvedenci na najmanj 15 do 16 milijonov mark.

Nenadnih smrtnih slučajev je mnogo več med moškimi nego med ženskami. Angleška statistika pravi, da na osem moških umre le ena ženska nenadne smrti.

NAZNANILO!

Piknik newyorškega Slovenskega Delavskega Podpornega Društva se vrši dne 11. julija pri Revnem Hudču na Long Island, N. Y.

Peter Zgaga

Otroci mislijo po svoje, mi odrasli pa po svoje.

Majhen paglavček je prišel v šolo radostnega obraza.

— No, kje si bil pa včeraj? — ga je vprašala učiteljica.

— Nisem mogel priti. Mama je bolna in malo punčko smo kupili.

Učiteljica se začela ter pravi.

— To vešdar ni mogoče. Saj je tvoj oče že dve leti v Evropi.

— Sveda je v Evropi, pa kaj zato, saj večkrat piše ... Baš pred predvčerajšnjim je pisal ...

Sin umorjenega avstrijskega prestolonaslednika Frana Ferdinanda se je zaročil z neko grofice.

Nekateri rodovi so nesrečni. Alf fant res ni mogel dobiti kake dobre kuharice, da bi je vzel za ženo. Avstrijske grofice so danes na istem stališču kot ruski prinici.

Na kakšnem stališču so ruski prinici vam je pa menda znano.

V kratkem se bo moral zagovarjati pred sodiščem bivši ameriški generalni državni pravnik Daugerty. Sklepal je razne kupčije, ki so bile z vsem drugim v soglasju, edinole s postavo ne.

Ameriški narod izgublja vero v poštenost, ker ne verujejo vanjo imeti najvišji predstavitelji poštenosti in pravice.

V stanovanju nekega Newyorca na se je splazil vlomilec. Gospodar ga je zasačil pri delu. Ker ni imel na razpolago drugega orožja in v orodja, ga je s telefonom tak udaril po glavi, da je rojar pri priči omedlel.

To je dokaz, da telefon véasi prav pride.

Angleži pravijo: — Vse, kar za hlevamo od Amerike je to, da nas in ostalo Evropo pri miru pusti.

Časi in nazori se izpreminjajo. Pred desetimi leti so Angleži drugače govorili. Angleži in Francozi.

Ko so vprašali novepečenega farmerja, kako je z njegovo koščerejo, se je strasno razjezil: Na svetu je sama sleparija. Tri inkubatorje sem kupil, pa dosedaj niso zlegli še nobenega jajca.

Pri Denverju v Coloradi je ester in nevaren ovinek. Pred ovinkom je velika tabla, s katero svarijo denverski kupčevalec s stano-vo železjem neprevidne avtomobiliste s temi besedami:

— Le počeni, če ni ti življenje mar. Karo bom že jaz kupil.

Vprašanje: Dragi Peter:

Ker si že véasih dal kak dober nasvet temu ali onemu rojaku, bi te tudi jaz prosil, da mi svetuješ, kaj naj storim. Poročen sem že deset let, imam pridno in dobro ženo, nič ne rečem, toda z njo je velik križ. Za noben denar na svetu me neče poslušati. Še nikdar v desetih letih me ni hotela poslušati.

Povej mi Peter, kaj naj storim, ti bom jako hvaležen.

Odgovor: Smiliš se mi, dragi rojak, toda če po vsej sili hočeš, da bi te žena poslušala, stori naslednje: Zvečer leži v posteljo, ter se potuhni kot da bi spal. Kar naenkrat pa začni emokati z jezikom ter prita-je-no govoriti: "O draga moja Tonč-ka! (Če je ženi ime Tončka, ne smeš reči Tončka, pač pa Fanci ali kaj drugega). O draga moja, kako te imam rad. Ali še veš? ... Tvojih poljubov nikdar ne pozabim itd. — Tako govori magari vso noč do jutra in žena te bo véno in z velikim zanimanjem poslušala. Kako se bosta jutraj zmenila, je seveda tvoja, ne moja stvar.

UGODNA PRILIKA in DOVOLJ ČASA

POSLUŽITE SE JE.

Za vse zneske, ki jih prejmemo kot vlogo na

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT" do

13. julija,

plačamo po 4% obresti že od

1. julija,

nato se pa vloge zopet prično obrestovati s

prvim vsakega meseca.

Ako še nimate naše vložne knjižice, preskrbite si jo sedaj. Vlogo lahko pričnete že z zneskom \$5.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

OBLETNICE ZNAMENITIH AMERIKANČEV.

I.

4. julija 1826. — STEPHEN COLLINS FOSTER, amer. glasbenik in pesnik, rodil se je tega dne v Lawrenceville, blizu Pittsburgha. Bil je prvi skladatelj, ki je uglašil radosti in žalosti črncev na Jugu. Čudno je pač, da skladatelj, ki je spisal melodije Juge, ni bil sam južnjak. Potoval je le topatam na Jug in je pač nekako prodir v duh plantaž ter ga raztolmačil v prešinajočih melodijah svojih pesmi. Foster je zložil toliko besedilo kolikor glasbo kakih 160 pesni. "Old Folks at Home" je morda najbolj znana izmed njegovih skladb in obkrožila je svet. Bila je prevedena v vse evropske jezike in celo v razne jezike Afrike in Azije. Druga izmed njegovih klasičnih popevk je "My Old Kentucky Home", ki jo je Foster zložil, ko se je nahajal v neki stari pristani kentuški. Druge popularne pesni so "Old Black Joe", "Way Dwn South", "Uncle Ned" itd.

Dasi so njegove pesni skoraj sto let stare, vendarle so nekatere izmed njih danes ravno tako popularne kot kdaj. Niti ime skladatelja, ni pozabljeno. Ravno pred kratkim je bil stavljen predlog v kongresu, da bi se v proslavo stoletnice Fosterjevega rojstva kladl v cirkulacijo spominski pol dolar. Foster je umrl 13. jan. 1864.

Nihče ne more dlje časa živeti v Ameriki, ne da bi zaslišal in vzklikal kake Fosterjeve popevke. Otroci se jih učijo v šoli. Te popevke so danes postale ameriške narodne pesni. Pa menda je tudi malokaterih priseljencev, ki bi ne poznali, če ne besed, vsaj arijo takih pesni, kot je ona, ki začne z besedami: "Way down upon the Suwanee River, Far Far Away..." ali "My Old Kentucky Home", "Old Black Joe", "Massa's in the Cold, Cold Ground" itd.

4. julija. — NATHANIEL HAWTHORNE. — Hawthorne, ki ga ves svet priznava za največjega romanopisca, se je rodil dne 4. julija 1804 v Salem, Mass. Njegovo literarno delo obstoja iz novel, kratkih povesti, otroških pripovedi, životopisov in potopisov. Njegove štiri velike povesti "The Scarlet Letter", "The House of Seven Gables", "The Blithedale Romance" in "The Marble Faun" tvorijo podlago Hawthorneove literarne slave. Njegova resnična sila leži v tem, da je znal opisati življenje na tak način, da smo si vedno sveti prevladujočega vpliva moralnih motivov in moralnega zakona.

5. julija. — PHINEAS TAYLOR BARNUM, federalni ameriški podjetnik razstav in cirkusov, ki je postal slaven po vsem svetu, se je rodil v Bethel, Conn. Bil je sin kočmarja in je že v svoji rani mladosti kazal izredno nagnjenje za ugajanje šal na račun očetovih odjemalcev, kakor izborni trgovsko nadarjenost. Nekaj časa se je z uspehom pečal s poslom loterije in kasneje je izdal časopis. Leta 1834. je prišel v New York v jako revnih razmerah. Skušal je mnogo načinov zaslužka, ali brez posebnega uspeha, dokler ni izvedel o Joice Heth, črni suženjki, ki je baje bila do jilka George Washingtona. Šel je

obiskat njene gospodarje in jo odkupil za \$1000, ki si jih je izposodil od raznih prijateljev. Vseid avstranske reklame je vzbudil znatno zanimanje občinstva za to črno in vsi so šli ogledati si to kuriozitet. Vstopnine so Barnumu nesle po \$1500 na teden. To je bil Barnumov prvi poskus kot izložitelj in, ko je videl, kako ta posel dobro nese, je nabral malo družbo in prepotoval vso deželo, prejemajoč velike svote, kjerkoli se je ustavljal.

Leta 1839 pa je zopet ostal brez centa in se povrnil v New York. Leta 1841 je bilo podjetje, ki je bilo znano pod imenom Scudder's American Museum, na prodaj in Barnum je začel pogajanja za nakup. Ne da bi imel dolarja v žepu, izpogodil si je ugodno kupno pogodbo in prevzel podjetje. Od tedaj naprej je začela njegova sreča; koncem istega leta je poravnal vse svoje obveze. Leta 1843 je svoji razstavi dodal dve drugi obsežni zbirki velike vrednosti in nešteto posameznih kuriozitet.

Njegov "show" je kmalu postal najbolj popularno zabavišče v Združenih državah.

Leta 1842 je slišal o Charles S. Strattonu iz Bridgeporta, tedaj 5 let starem, ki je bil krajši od dveh čevljev in je tehtal 16 funtov. Funtek je skozi Barnuma postal znan vsemu svetu pod imenom "General Tom Thumb". Razstavljen je bil v Združenih državah z velikanskim denarnim uspehom do leta 1844, ko ga je Barnum vzel s seboj na Angleško. Tu so sprejeli Barnuma s z večjim izrazom popularnosti kot v Ameriki. Tom Thumb je bil predstavljen kraljevskim družinam na Angleškem, Francoskem in Belgijem.

Ali Barnum ni bil zadovoljen le s tem, da bi bil samo razkazovalec; hotelo se mu je tudi po slavi glasbenega impreviziranja. Nagovoril je tedanjo slavno pevko, Miss Jenny Lind, "švedskega slavčka", naj pride na turnejo v Ameriko in pogodil se je z njo za 150 večerov; objubil ji je \$1000 za vsak večer in poravnanje vseh stroškov nje in njene družbe.

Jenny Lind je prišla v New York dne 1. septembra 1850. Barnumu zanimanju za njo ni para v vsej zgodovini ameriške umetnosti. Svoj prvi koncert je dala v Castle Garden (sedanjem akvariju v New Yorku) in od tedaj do junija 1851 je v svojem triumfalnem pohodu po Ameriki nastopila v 93 koncertih. Surovi dohodki turnee so znašali \$700.000. Leta 1855 se je Barnum umaknil iz poslova v krasno vilo blizu Bridgeporta, kjer je spisal svoj životopis. Leta 1871 je ustanovil "največji show na svetu", kombinacijo cirkusa in menažerije, ki je potem zaslovela pod imenom Barnum & Bailey. Ta največji cirkus na svetu še danes obstoja pod vodstvom naslednikov.

Barnum je umrl 7. aprila 1891.

9. julija 1819. — ELIAS HOWE — ameriški izumitelj. Ženske dolgujejo hvaležen spomin Eliji Howe, ker jim je dal ono pripravo, ki prihrani toliko truda in časa, — šivalni stroj. Rodil se je v Spencer, Mass. V satrosti 17 let se je naučil obiti mehanika in se je takoj začel ukvarjati z idejo šivalnega stroja. Patent za prvi model mu je bil izdan leta 1846. Od tedaj do leta 1854 je bil zapleten v nešteto pravd z različnimi drugimi izumitelji, ki so si prisvajali njegove patentne pravice. Končno pa je Howe zmagal in izdelovanje šivalnih strojev je takoj začelo. Tako je Elija Howe postal ustanovitelj velikanske industrije. Združene države še vedno prednjačijo ves svet na polju industrije šivalnih strojev. Howe je umrl 3. oktobra 1867.

10. julija 1834. — JAMES ABOT McNEILL WHISTLER, slavni ameriški slikar in vrezovalec. Whistler se je rodil v Lowell, Mass., in je imel jako burno živ-

Če ste se naveličali navadnih.

ALI niso moški nezanesljivi glede svojih priljubljenih cigaret? Ali jih neprestano ne menja? Ali zastran same sitnosti kade sedaj to, sedaj ono?

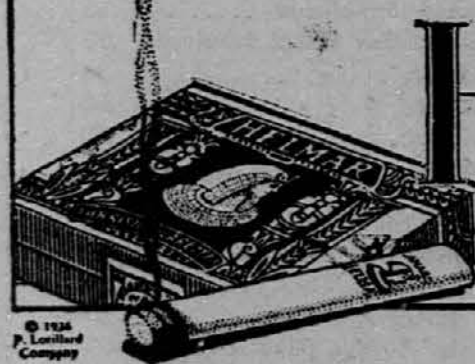
Odgovor je "Ne"! Moški so pravični glede svojih cigaret, kot so glede vsega, čemur so vdani. Zvesti so, če je zvestoba upravičena.

Noben navaden izdelek vam ne bo dolgo prijal. Plitkost, pri moškem ali pri cigareti kmalu utruži.

Če ste se naveličali navadnih, se seznanite s HELMAR. Ko se enkrat dotakne vaših ustnic, ste dobljeni.

In čimdalje se družite z njo, tem globlja bo vaša naklonjenost.

Seznanite se s

HELMAR

Kraljico izrednih cigaret

ljene. Njegov oče je bil poprej major v ameriški vojski, ali zstopil je, da se posveti inženirstvu. Ko je bil Lowell majhen deček, je bil njegov oče pozvan na Rusko kot posvetujoči inženir za gradnjo železnice iz Moskve do Petrograda. Prve svoje umetniške nauke je Whistler dobil na Ruskem. Oče ga je hotel izučiti za častniško kariero, ali po kratkem času na West Pointu, je mladi Whistler izstopil iz te šole, se za vedno posvetil umetnosti in se podal na študije v Pariz.

Whistlerjeve bakroreze (etching) snatrajo mnogi za njegova najboljša dela, ki se baje dajejo prispodabljeni onim Rembrandta. Njegove bakroreze je videti v mnogih ameriških muzejih. Nekatere fine slike Whistlerja pa je videti v Metropolitan Museum v New Yorku in v Carnegie Institute v Pittsburghu. Najbolj je zaslovel po ganljivem portretu svoje matere.

Whistler je bil bojevitega značaja, dovipen in znal je biti jako zbudljiv. Zato je imel mnogo sovražnikov. Na drugi strani pa številu njegovih oboževalcev je bil tudi v celico. Umrl je v Londonu dne 17. julija 1903, počasi od umetniških akademij vsega sveta.

1. julija 1767. — JOHN QINCY ADAMS, šestti predsednik Združenih držav, sin drugega predsednika Johna Adamsa in odločnega značaja ravno kot oče. Rodil se je v očetovem rojstnem mestu, Bain tree, Mass. Bil je v diplomatični službi Združenih držav in kasneje je bil izvoljen v federalni senat. Tu so ga člani njegove lastne stranke bojkotirali in njegovi nasprot-

niki so prenesli svoje prejšnje napade od očeta na sina. Ali Adams ni bil človek, ki bi se brigal pomiriti svoje nasprotnike. Vsako akcijo, o kateri je mislil, da služi ugledu Združenih držav, je navdušeno podpiral, pa mu je bila devota briga, da-li so njegovi sopristasi proti nji ali njegovi nasprotniki zanj. Tako, ko je Andre Jackson vdril v Florido in s tem prekršil vsa mednarodna prava, ga je Adams odločno branil, dasi ni mogel Jacksona trpeti. Ko je Madison postal predsednik Zdr. držav, je Adams postal ameriški poslanik na Ruskem, kjer je ostal štiri leta in pol. Vodil je potem mirovna pogajanja z Angleži po vojni leta 1812 in je pod predsednikom Monroe postal državni sekretar. Največji njegov uspeh na tem mestu je bila pogodba s Špansko, s katero je ta država odstopila Florido Združenim državam za pet milijonov dolarjev. Adams je bil dejanski ustvaritelj takozvane Monroe-ove doktrine, ki prepoveduje evropskim državam pridobitev ali kontroliranje kakega zemlja na ameriškem kontinentu.

V predsedniških volitvah leta 1824 ni bilo absolutne večine. Andrew Jackson je izmed 261 elektoralnih glasov dobil 99 in Adams 84 kar je bilo izredno veliko za zadnjega, uvažuje njegovo odurnost, nadarjenost za pridobivanje sovražnikov in opustitev vsakega dejanja v korist svojih izvolitvi. V takem slučaju je izvolitev predsednika prešla na kongres, ki se je odločil za Adamsa. Njegovo predsednikovanje je bilo brez vsakega važnega dogodka. Štiri leta kasneje je zopet kandidiral, ali je bil poražen. Za kratko časa se je umaknil iz javnega življenja, ali njegov domači okraj ga je leta 1821 izvolil v kongres, katerega član je ostal do smrti leta 1848. Bil je to edini slučaj v Združenih državah, ko je bivši predsednik postal član kongresa. Čudna asociacija je hotela, da je Adams mnogo bolj zaslovel po svojih akcijah na tem razmeroma manjšem mestu, kot za to, kar je storil kot predsednik. Oni, ki so zagovarjali suženjstvo, s očakovali zatreti svobodo govora in uničiti politične svoboščine, da bi le zadrževali suženjstvo. Adams se je leto za letom boril proti njihovim nakanam potom legalnih postopanj in je tako bolj rdi. šle okoliščin kot radi simpatije za suženj postal najmočnejši zagovornik protisuženjstva v kongresu. Umrl je tekom seje v poslanski zbornici zadet od srčne kapi.

sal, kakor se je raztolmačila njegovi duši. Bil je nadarjen pesnik, ali ni mnogo pisal. Njegova dela so v marsičem podobna onim kasnejšega slavnega naravoslovca in pisatelja John Burroughs.

31. julija 1763. — JAMES KENT, veliki ameriški pravoslovce, rodil se je v Philippi, N. Y. Bil je pristaš in prijatelj Aleksandra Hamiltona, vodje federalistične stranke in prvega finančnega ministra Združenih držav. Po njegovem nasvetu se je mladi

pravnik posvetil pravoslovni znanstvu. Postal je profesor na Columbia univerzi in potem glavni sodnik državnega vrhovnega sodišča. Tedaj ni bilo ameriških pravnih knjig in zbirki pravoslovnih določb. Kent je prvi začel sistematično obdelovati ameriški pravni sistem. Njegovo poglavito delo so "Komentarji ameriških zakonov". Ta knjiga je klasik v pravoslovni literaturi in znana po vsem svetu.

SPOMINI ANGLEŠKEGA KOMIKA

Angleški gledališki komik Alfred Lester je spisal knjigo spominov iz svojega gledališkega življenja. — Ni lahka stvar, — piše Lester, — biti dandanes komik na modernem gledališču. Nekdaj je bilo drugače, takrat je bilo dovolj, da si imel rdeče pobarvan nos in široke hlače, pa je bilo. Dandanes mora komik znati peti, plesati, a tudi igrati.

Nekoč se nimel vloge natakara v enodejanki "Dogodek v re-tavraciji". Nekega večera, ko sem kot navadno, skozi okno dvigala klicaj v kuhinjo jedila, ktera so gostje naročili, jo primaha čez oder gledališki maček. Pograbil sem ga za rep ter ga spustil z dvigalom v namišljeno kuhinjo, rekoč: — Enkrat zajčjo pečenko! — Gledališče se je tisti večer treslo od smeha.

Ko sem drugič ali tretjič kot novangazirani igravec nastopil na oderu malega provinčialnega mesta, je konec drugega dejanja nastal silovit aplavz in vzklikanje. Ker sem imel oni večer prav neznatno vlogo, sem pač mislil, da je tu običaj, da se aplavdira vsaka malenkost. Odšel sem v svojo garderobo, ravnatelj pa za monoj ter me prišil, da sem šel na oder, da se zahvalim. Toda mislite si moje začudenje, ko se je zastor dvignil, kajti vse občinstvo parterja je bilo obrnjeno s hrbtom proti oderu ter ploskalo, a ne meni, pač pa ravnokar prečesemu isti dan novizvoljenemu županu.

V neki igri je z menoj nastopal igravec, kateri na oder prečita pismo, ki sem mu ga imel jaz izročiti. Ker sem vedel, da ne zna naizust vsebine pisma, sem mu nekega večera na oderu pomolil kos nepisanega papirja v roke. Mislil sem, da ga bom s tem spravil v zadrego, toda silno sem se zmotil. Oni mi je namreč pismo vrnil ter pripomnil, da je očala pozabil doma ter naj mu jaz prečitam! Seveda jaz tudi nisem znal vsebine na pamet.

Samomor francoske umetnice.

Regina Flory, francoska igralka, slavnostna ljubljanka vse Angleške in Francije, je izvršila pred kratkim na oder nekega londonskega gledališča samomor. Pri svojih oderskih nastopih se je tako vživela v svoje vloge, da je po končani predstavi vsled živčnega razburjenja pogosto padla v nezavest. Pred predstavo segov in veselo razpoložena je tekom predstave postajala razburljiva, cložna in molčeča. V življenjskih napadih je že večkrat skušala izvršiti samomor, kar so pa vedno z uspehom preprečili.

ADVERTISE in GLAS NARODA

ŽENA ROMUNSKEGA PRINCA

Na sliki vidite romunsko princezo Heleno, katero je zapustil romunski prestolonaslednik Carol ter se začel z neko romunsko igralko potepati po svetu.

Je Runkelov

dar

Imejte čašo okusnega RUNKO. MALTA na Mr. Runkelove strojke! Pišite za prosto poskušnjo.

Naslovite Miss Glas, Runkel Brothers, Inc., 461 West 30th Street, New York City.

RUNKOMALT
OKUSEN, REDILEN, PREBAVEN

ŽENSKA NA NEMŠKIH

UNIVERZAH

Berlinska "Die Frau" prinaša zanimiv pregled o ženskem študiju na dyanajstih pruskih univerzah, iz katerega posnemamo: V poletnem semestru 1925. l. je študiralo na teh univerzah vsega skupaj 3639 žensk nasproti 27.747 dijakom. Po veri je bilo 1989 protestantk, 1153 katoličank, 340 židinj, 16 drugih veroizpovedi, 34 brez konfesije, 107 brez označbe vere. Po starosti je bilo 3208 dijakinj od 18 do 30 letnih, 431 dijakinj pa mlajših od 18 let, med katerimi 271 (inozemskih dijakov je bilo 1842), od teh 93 z nemškimi maternimi jeziki; iz slovenskih dežel je bilo: iz Bolgarije 52, Jugoslavije 8, Češkoslovaške 10, Rusije 38 in Poljske 37. Kar se tiče fakultet, so katoliške bogoslovne fakultete edine, na katerih ni ženskih slušateljic. Pač pa je nekaj filozofij (20), ki študirajo kot postranski predmet katoliške bogoslovje. Na protestantskih bogoslovnih fakultetah prav toliko slušateljic, (to je 920); na modroslovnih fakultetah študira 20 slušateljic protestantsko bogoslovje kot glavno, 80 slušateljic pa po postransko stroko. Na ostalih fakultetah: na juridičnih 137; na pravo in državno upravnih 146; na gospodarskih in socialoških 353; na medicinskih 619; na modroslovnih 1957 na matematično-prirodoslovnih 259 ženskih slušateljic. — Na štirih pruskih tehnikah je bilo 80 slušateljic (nasproti 7668 dijakom), med temi 13 inozemk; od teh odpade po veri 47 na protestantsko, 18 na katoliško, 7 na židovsko veroizpoved. — Na obeh pruskih poljedeljskih visokih šolah je študiralo poleg 1204 dijakov samo 23 dijakinj, do tega 8 protestantkinj, 10 katoličank in 5 židinj. — Na obeh pruskih trgovskih akademijah je bilo 269 dijakinj (nasproti 1779 dijakom), na medicinski akademiji v Duesseldorfu 6 (dijakov 44), od tega 1 protestantinja in 4 katoličanke, na obeh živinovozdravniških visokih šolah samo 1 slušateljica, na obeh gozdarskih visokih šolah in na rudarski akademiji v Clausthalu ni bilo nobene slušateljice.

Rdeča mornarica.

Ruski listi poročajo iz Moskve, da bo letos potovala vojna svetovna mornarica okoli sveta, in sicer prvič po padcu carske vlade. Potovanje se prične 1. julija t. l. — Dve diviziji križark, oklopnih in torpedovcev se bosta ustavili v Štefianu, Portsmouthu, Toulonu, Genovi, Aleksandriji, Kairu, Nagasaki in San Franciscu in zaključili potovanje s prehodom skozi Panamski kanal.

Zdravnik aretiran radi tihotapstva.

Dunajska policija je ugotovila, da evete v I. okraju že dalje časa trgovina s kokainom. Po dolgotrajnem poizvedenju se ji je posrečilo aretirati dva razpečevalca. Eden od njiju je izpovedal, da mu je dobavljaj kokain neki zdravnik.

Tekom nadaljnjih preiskave je prišlo na dan, da je v afero zaupenih še troje drugih oseb. Vsi obdolženi so bili aretirani in izročeni sodišču.

Umoril ženo.

UNIONTOWN, Pa., 8. julija. Trgovca z avtomobilskimi priključki Jamesa Wesela je ustrelil svojo, poleg sina spečo ženo ter propal nato hišo, da zvrne sum na vlomilec. Mož je priznal danes svoje dejanje, a ni navedel nikakega motiva.

ALI VESTE, —

da se je jugoslovanska radikalna stranka razcepila ter da se bo najbrž razdelila v tri različne stranke. Ali česte, da so Helmar v lepenkastih skatljah in da lahko vsaka Helmar obdrži svežost in milobo svojega 100 odstotkov čistega turškega tobaka, ne da bi se zlozila ali kršila.

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70
Rajski glasovi:	
v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo:

v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveta Ura z debelimi črkami:

v platno vezano	.90
v fino platno vez.	1.50
v fino usnje vez.	1.60

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80

Kviku srca, mala:

v fino usnje vez.	1.20
Oče naš, slonokost bela	1.20
Oče naš, slonokost rjava	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI:
(ZA MLADINO.)

Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano	.30
Child's Prayerbook:	
v belo kost vezano	1.10
Key of Heaven:	
v usnje vezano	.70
Key of Heaven:	
v najfinejšo usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)

Key of Heaven:	
v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria:	
v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik	.30
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	.10
Angleško-slov. in slov.-angl. slovar	.90
Boj nalezljivim boleznim	.75
Dva sestavljeni pesni: četvorka in beseda spisano in narisano	.35
Domači vrt, trdo vez.	1.—
Domači zdravnik po Knaipu	1.25
Domači živnozdravnik	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopišč	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju	
Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljani	.15
Knjiga o dostojnem vedenju	.50
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarstvo s črticami za živinorejo	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pisem	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Naše gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezano	1.—
broširano	.75
Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja —	
1. del	.30
2. del	.30
Pravila za oliko	.65
Psihične vrtnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez.	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Računar v kronski in dinarski veljavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sadno vino	.30
Srbska začelnica	.40
Slike iz živalstva, trdo vezano	.90
Slovenska narodna mladina, obsega 452 str.	1.50
Slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezano	1.45
broširano	1.20
Šesteto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3.00

Umni čebelar	1.—
Umni kmetovalec ali splošni poduk kako obdelovati in izboljšati polje	.30
Voštilna knjižica	.50
Zdravilna zelišča	.40
Zgodovina S. H. S., Melik	
1. zvezek	.45
2. zvezek 1. in 2. snopišč	.70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

AŠKERČEVI ZBRANI SPISI:

Akropolis in piramide	.80
Balade in romance trd. vez.	1.25
broš.	.80
Četrti zbornik trd. v.	1.—
Peti zbornik, broš.	.90
Primož Trubar trd. v.	1.—
Amerika in Amerikanci (Trunk)	5.00
Andersonove pripovedke trd. vez.	.75
Agitator (Kersnik) trdo vez.	1.—
Azazel trd. vez.	1.—
Andrej Hofer	.50
Beneška vedeževalka	.35
Belgrajski biser	.35
Beli rojaki, trdo vezano	1.00
Bisernice 2 knjigi	.80
Brez zarje trd. vez.	.90
Brez zarje, broširana	.80
Bele noči (Dostojevski) t. v.	.75
Balkanska Turška vojska	.80
Balkanska vojska s slikami	.25
Božja pot na Šmarno goro	.20
Božja pot na Bledu	.20
Burska vojska	.40
Bilke (Marija Kmetova)	.25

CANKARJEVA DELA:

Grešnik Lenard t. v.	.90
Hlapec Jernej	.50
Podoba iz sanj. t. v.	1.—
broširano	.75
Romantične duše trd. vez.	.90
Zbornik trd. v.	1.20
Mimo življenja t. v.	1.—
broširano	.80
Cesar Jožef II.	.30
Cvetke	.25
Cerkniško jezero in okolica, s slikami, trdo vezano	1.40
Ciganova osveta	.35
Čas je zlato	.30
Cvetina Borogradska	.50
Četrtek t. v.	.90
Dalmatinske povesti	.35
Dekle Eliza	.60
Dolenec, izbrani spisi	.60
Dolj z orožjem	.60
Dve sliki — Njiva, Starka — (Meško)	.60
Dolga roka	.60
Devica Orleanska	.50
Duhovni boj	.50
Dedek je pravil. Marinka in škrteljčki	.40
Elizabeta	.35
Fabjola ali crkev v Katakombah	.45
Fran Baron Trenk	.35
Filozofska zgodba	.60
Fra Diavolo	.50
Gozdarjev sin	.30
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Godčevski katekizem	.25
Gruda umira, trd. vez.	1.20
Gusarji	.90
Hadži Murat, trd. vez.	.80
Hči papeža	1.—
Hedvika	.35
Helena (Kmetova)	.40
Humoreske, Groteske in Satire, vez. broširano	.80
Is dobe punta in bojov	.50
Is modernega sveta, trd. vez.	1.40
Jutri (Štrug) trd. v.	.75

JURČIČEVI SPISI:

Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10.00
Sosedov sin, broš.	.40
5. zvezek; Sosedov sin — Sin kmetškega cesarja — Med dvema stoloma trd. v.	1.—
6. zvezek; Dr. Zober — Tugomar tr. broširano	.75
Karmen, trd. vez.	.40
broširano	.30
Kralj zlate reke in črna brata	.45
Krišev pot, trd. vezan	1.—
Krvna osveta	.35
Kuhinja pri kraljici g. nočici, francoski roman	.40
Lisjakova hči	.30
Lucifer	1.50
Ludovika Beosija	.35

LEVSTIKOVI ZBRANI SPISI:

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač	.70
2. zv. Otroške igre v pesencah — Različne poezije — Zabavljice in pušice — Ježa na Parnas — Ljudski Glas — Kraljedvorski rokopis — Tolmač	.70
3. zvezek	.70
4. zv. Kritike in znanstvene razprave	.70
5. zv. Doneski k slovenskemu jezikoslovju	.70
Zbrani spisi, trd. vez.	.80

LJUDSKA KNJIŽNICA:

1. in 2. zvez. Znamenje štirih trdo vezano	1.00
2. zv. Darovana. Zgodovinska povest	.50
3. zv. Jernač Zmagovao. — Med plazovi	.50
4. zv. Malo življenje	.65
5. zv. Zadnja kmečka vojska	.75
7. zv. Prihajaj	.60
9. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
10. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
11. zv. Kako sem se jaz likal, (Brenclj)	.60
12. zv. Iz dnevnika malega porednena, trdo vezano	.60
14. zv. Ljubljanske slike, — (Brenclj)	.60
15. zv. Juan Miseria. Povest iz španskega življenja	.60
16. zv. Ne v Ameriko. Po resniških dogodkih	.60

MILČINSKIJEVI SPISI:

Drobiž	.60
Igračke, trd. vez.	1.—
broš.	.80
Mali lord, trdo vezan	.80
Mali ljudje. Vsebuje 9 povesti. Trdo vezano	1.00
Mimo življenja, broširana	.80
Mladih zamiknežov lastni životopis	.75
Mrtvi Gostač	.35
Materina žrtv	.60
Musolino	.40
Mali Klatež	.70
Mesija	.30
Mirko Poštenjakovič	.30
Mož z raztrgano dušo. Drama na morju. (Meško)	1.—
Malenkosti (Ivan Albrecht)	.25
Mladim sročem. Zbirka povesti za slovensko mladino	.25
Notarjev nos, humoreska	.35
Narod ki izmira	.40
Naša vas, 1. del, 14 povesti	.90
Naša vas, II. del, 9 pov.	.90
Nova Erotika, trd. vez.	.70
Naša leta, trd. vez.	.80
Naša leta, broširano	.60
Na Indijskih otokih	.50
Na Prerji	.30
Nihilist	.40
Narodne pripovedke za mladino	.40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka	1.50

NARODNA BIBLIOTEKA:

Kranjska čebela	.90
V gorskem zakotju	.35
Za kruhom	.35
Črtice iz življenja na kmetih	.35
Babica	1.—
Brač	.35
Elizabeta, angleška kraljica	.35
Amerika, povsod dobro, doma najbolje	.35
Boj s prirodo. Treskova Urška	.35
Emanuel, lovčev sin	.35
Spisje	.35
Beatni dnevniki	.60
Grška Mytologija	1.00
Z ognjem in mečem	3.00
Nekaj iz ruske zgodovine	.35
Božja kazen	.35
Napoleon I.	.75
Obiski. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kraka	.25
Ogenj tr. v.	1.30
Pesmi v prozi, trd. vez.	.70
Prigodbe čebelice Maje, trd. vez.	1.09
Pabirki iz Roža (Albrecht)	.25
Pariski slatari	.35
Pingvinski otok tr. v.	.90
Pod svobodnim solncem 1. zv.	1.00
Plebanus Joanes tr. vez.	1.—
Pod krivo jalko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	.50
Poslednji Mehikanez	.30
Pravljice H. Majer	.30
Povest o sedmih obsekih	.70
Povesti, Berah s stegnjejo gci sv. Roka	.35
Po strani klobuk, trd. vez.	.90
Poligrafo	.35

Prapredanove zgodbe	.25
Patris, povesti iz irske junake dobe	.30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	.25
Ptice selivke, trd. vez.	.75
Pikova dama (Puskcin)	.30
Pred nevihto	.35
Pravljice in pripovedke (Košutnik)	
1. zvezek	.40
2. zvezek	.40
Rablji, trd. vez.	.75
Robinson	.60
Revolucija na Portugalskem	.30
Rinaldo Rinaldini	.50
Slovenski šaljivec	.40
Slovenski Robinson, trdo vezan	.70
Suneški invalid	.35
Skoki skozi Indijo	.50
Sanjska knjiga Arabeska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	.90
Sanjska knjiga, mala	.60
Spake, humoreske, trd. vez.	.90
Strahote vojne	.50
Sveta noč, zanimive pripovedke	.30
Strup iz Judeje	.75
Spomini jugoslov. dobrovoljca — 1914—1918	1.—
Stritarjeva Anthologija trd. vez.	.90
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	.30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Sveta Notburga	.35
Sv. Genovefa	.50
Sredozimci, trd. vez.	.60
broš.	.40

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trd. vez.	.90
Machbet, broširana	.70
Othelo	.70
Sen kresne noči	.70

SPISI KRISTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poknava Boga	.30
7. zv. Jagnje	.30
8. zv. Pirhi	.30
13. zv. Sveti večer	.30
14. zv. Povodenj	.30
17. zv. Brata	.30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvorna povest, 104 str., broš.	0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvorna povest 181 str., broš.	.50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš. 105 str.	.85
Št. 4. Ovetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broš.	.50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veselomodre črtice I., 72 str., br.	0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v 2. delu, dejanju, poslovenil Dr. Fr. Bradač, 45 str., broš.	.25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 str., broš.	.35
Št. 8. Akt št. 113	.01
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	.70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ternouc, reliefna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	.25
Št. 11. Pavel Golis: Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	.35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni pristan: narodna pravljica v 4. dej. njih, 91 str., broš.	.30
Št. 13. V. M. Garšin: Načeta Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	.30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	.80
Št. 16. Janko Samec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	.45
Št. 17. Prosper Marimee: Verna duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str.	.30
Št. 18. Jarosl. Vrochlicky: Oporoka lukovkega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	.25
Št. 19. Gerhart Hauptmann: Potopljene zvoni, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	.50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompači in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	.45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodb, II., 73 str., broš.	.25
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. O. Golar, 60 str., br.	.30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del 355 str., broš.	.80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja	.80
Št. 26. L. Andrejev: Črna moka,	.80

Važen sastanak v Beogradu.

Bolgarski zunanji ministar Burrov se je ustavil na svojem povratku skozi Srbijo v Beogradu, kjer ga je sprejel dr. Ninčić na daljšem sestanku.

Zelo je običajno, da se vrše sestanki med diplomatskimi predstavnikmi držav, kadar potuje zunanji ministar mimo svojega kolega iz sosedstva. Tak poset pa lahko tudi ne sega mnogo preko običajnih formalnosti. Zdi se, da moramo tudi sestanek med Burrovim in Ninčićem šteti v to vrsto.

Razmerje med Bolgarijo in našo kraljevino se noče popraviti. Iz bližine našega zunanjega ministra se doznavajo, da nam Bolgarija nasprotuje, kjerkoli se ji nudi za to primerno prilika. O kakem zbliznavanju v diplomatskem smislu sedaj še vedno ni mogoče govoriti, dasi je bilo tekom zadnjega leta nekaj pojavov, nekaj prireditelj na katerih se je pokazalo sodelovanje Bolgarov in Srbov, Hrvatov in Slovencev, prvikat po katastrofi velike vojne.

V svojih intervjujih po bejski konferenci je rekel dr. Ninčić, da obstajajo med Bolgarijo in našo državo odnosi dobrega sosedstva: ako pa obstajajo ovire za izboljšanje medsebojnih odnosov, ne prihajajo z naše strani. Dr. Ninčić je rekel, da ne nasprotuje bolgarskemu begunskemu posojilu, dejal pa je, da je treba ugotoviti stvarne potrebe tega posojila in pa, da je treba uvesti kontrolo, da se ta denar zares uporabi za humane cilje. Rekel je, da bi se begunsko vprašanje rešilo mnogo enostavnije, ako bi se begunci vrnili na svoje domove; vzrok, da se to ne zgodi, je, tako je dejal Ninčić, v prvi vrsti, ker Bolgarija ovira povratek. Vsi begunci se morajo poklicati na odgovor. Sicer se je pa zelo mnogo beguncev že vrnilo domov.

Nasprotno se bolgarska javnost razburja baš radi naših zahtev glede kontrole o porabi begunskega posojila. Bolgari zahtevajo od nas, da jim absolutno verjamemo in da zaupamo v njihovo dobro voljo. Moramo se čuditi naivnosti Bolgarov, — če še sploh pri tem mogoče govoriti o naivnosti —, da po teh bridkih izkajanjih z made donstvajskimi in njihovih zvezah z uradnimi krogi in viri morejo tako lahkomišno govoriti o naših želja glede kontrole. Dokazano je, da je orožje in poleg tega še nešteto drugih stvari, s katerimi razpogajajo komitaji, bolgarskega državnega izvora; kaj je enostavnjega, nego misliti, da bodo skušali Bolgari tudi begunsko posojilo tudi uporabiti na sličen način. V tem pogledu bo morala biti kontrola zelo previdna in zelo zanesljiva, da se prepreči zlorabe. V Sofiji bodo morali pač razumeti, da je ta naša zahteva samo najenostavnejša posledica vsega dosedanjega postopanja z bolgarske strani.

Begunsko posojilo bi moglo zares služiti kot osnova za likvidacijo sporov bolgarske emigracije. A čas bi že bil, da se odnosi med nami in Bolgari pričnejo izboljševati. Celotna situacija na Balkanu se polagoma izpreminja in zahteva novih solucij, nove grupacije, pri čemer naj bi tudi Bolgarija igrala važnejšo vlogo. Zato je treba sicer še časa, morda celo še obilo časa, toda porabiti bi bilo ipak treba že sedaj vsako priliko, da se zmanjša medsebojno nezupanje. Zato si želi vsakdo med nami, da je imel gospod Burrov dr. Ninčić povedati kaj, kar bi imelo dober učinek, kar bo odstranilo vsaj del jezua, ki se stoji med nami. ("Slovenec".)

NEKAJ O OKUSU

Zmotno je mnenje, da je ravno tako brez števila različnih oljstov, kolikor je tudi različnih tonov ali barv. Dognali so, di so samo štirje različni okusi: sladke, kisle, slane in grenake. Iz teh štirih kvalitete nastanejo šele mnogostevilne varijante. Pomisliti moramo narobe, da ima vsaka teh kvalitete ali pa celo več kvalitete. Okusu je večkrat pridan še neki spremljajoči okus, ki pa ni pravzaprav nikak okus, temveč sodelovanje vonja. Ki od svoje strani vpliva oziroma znižuje posamezne okuse. Za vsako nešteto jedi so na jeziku več ali manj lokalizirani žveči dotičnega okusa. Tako občuti konica jezika predvsem sladka jedila, srednja površina slana, stranski robovi kisle in baza jezika grenko jedila. Sol, citronin sok in kinin, ki je zelo grenak, na konci jezika skoraj ne občutimo, pač pa takoj sladkor, in sicer že v majhnih množinah. Zakaj imajo nekateri snovi enak okus, čeprav so si kemično med seboj zelo različne (n. pr. sladkor, glicerol, svinčene soli imajo vse sladke okuse), še niso mogli doseči pojasniti. Ako dolgo časa isto stvar jemo, nam otupne dotični okusni živec in šele čez nekaj časa, ko miruje, začnemo zopet okusati. Mirovanje živec traja najdalj pri grenkosti jedilih, a najmanj pri slanih. Včasih imamo okus še dolgo časa potem, ko smo že kak stvar pojedli. To pride od tega, ker so nekateri raztopljene snovi še ostale na jeziku med posameznimi globljimi brazdami, ali pa je začel po jeziku cirkulirati kri, ki vsebuje one raztopljene snovi.

Londonska občina vzdržuje 34 šol za slepe, 14 za gluhe in 78 za manj nadarjene otroke.

Londončanje izdajo vsako leto nad 39 milijonov funtov za prevoz na delo in od dela domov.

IZ ŠPORTNEGA SVETA

Na sliki: nekateri člani kluba, ki se pred kratkim vrnila v Anglijo, iz zmagovite Amerikanske Roby Jones in Alana ...

MOŽJE, KI VLADAJO POLJSKI

Na sliki so z leve na desno: diktator Pilsudski, predsednik republike profesor Moscieki in ministrijski predsednik Bartel.

NAJVAŽNEJŠI REDOVI

Koncem majnika je izšel novi letnik "Gotskega almanaha diplomacije, političnih oblasti in gospodarskih krogov". Letošnji je prinesel almanah prvič po vojni podrobni seznam vseh odlikovanj in redov na svetu. Moj Bog, bo rekel marsikateri zaslužni upokojenec ene ali druge rajne države, — tudi v Gotski se pozna revolucija. Koliko izprememb! — Res je izginilo nebroj odlikovanj, a vendar niti svetovna vojna, niti revolucija, niti novi evropski zemljevidi niso uničili veselja do odlikovanj. Najmanj je razvito v Ameriki. Zedinjene države imajo samo medaljo "za zasluge". Nekatero južno-amerikansko državo so sploh odpravile rede. Tako je izginil iz Portugalske prenešeni "Brazilski križ", bolivijski "Kolombov križ" in honduraški red "Vitezov Svete Rože". Ostal je samo red "Vitezov Bolivarja" na čast venezuelskemu narodnemu junaku. Nove evropske države so ustvarile nova odlikovanja: red svobode na Estonskem, red Lačplesisa in Treh Zvezd v Latviji, Poljska je opustila carskega ujetništva "Belega orla" in je ustvarila še novi red "Polonije". Grška je odpravila "Red Odrčenika". Sovjetska Rusija ima namesto nekdanjih carskih redov sv. Stanislava, sv. Ane, sv. Vladi, mirja in sv. Andreja samo dva reda: "Rdeče Zastave" za vojaše in za delavce. Nova Turčija se je poslovala od zvezde "Medžidije", a je podredovala sultanov red "Rdečega mlaja" in ustanovila novo medaljo "Neodvisnosti". Komično usodo ima red "Vitezov zlate ostroge" na Ogrskem. Podeliti ga sme le vladar in vsled tega ne dobi zdaj nihče tega reda v ogrski kraljevini. Na Francoskem je samo red "Častne legije", na Angleškem imajo rede "Podvezde", "Bany" in "Indijske Zvezde". Na Španskem so ostali "Zlato runo", "Alcantara" in "Montenalska Sv. Deva". Italija ima red "Kronskih vitezov", "Anuncijatne ogrlice" in več drugih. Tudi mala republika San Marino je ustanovila pred tremi leti novi red "Sv. Agate" poleg starejšega "Viteškega križa". Več redov deli tudi sv. stolica. Izmed njih je znan križ "Pro ecclesia et pontifice" in "Zlata roža", katero dobijo le kralji in kraljice. Na daljnem Vzhodu v Siamu, Japonski in Kitajski imajo več zvezd: red zmaja, slona, kizanteme in drugih evetle. Perzija je ostala zvesta staremu "Levu in solnu".

Moč domisljije.

Neki mladenič si je pognal kroglo v glavo sredi Aleksanderplatzu v Berlinu. Zgrudil se je na tla in šele zdravnik je ugotovil, da je ploh in ranjen. Krogla je slavnoreč skozi kloboč nad glavo, a srečni samomorilec se je vendar onesvestil in je bil jako začuden, ko se je zavedel na stražnici.

Nesrečni številki.

Praznovni francoski avtomobilisti s vedno kar potrti če dobi pri zbiranju številke 13 in 17. Na račun teh števil so vedno zvrnili vsak neuspeh ali nesrečo. Športni odbor franc. avtomobilistov kluba je zdaj sklenil napovedi konec pritožbam s tem, da je šrtal za vedno te številke pri zbiranju.

MIROVNA DEMONSTRACIJA

Iz Londona poročajo: V soboto popoldne se je vršila v britanski prestolnici velika demonstracija ženskega svetovni mir. Obhoda se je udeležilo kakih 800 žensk iz vseh krajev Anglije. Vse te ženske so prišle po večini iz londonske okolice ter iz vseh močih krajev angleške kraljevine. Potovala so nekatere par tednov ter so na svojem potovanju ves čas agitirale za mir. Pridobile so v tem mnogo tisoč somišljenic in marsikatera izmed teh se je napotila na londonsko zborovanje.

Romanje je imelo več izhodnih točk. Za sever sta bili izhodišči Carlisle in York, za zapad Cardiff in Landsend, za vzhod Yewish in Charingham, za jug pa Brighton in Southampton. Nekatero romarice so prišle celo tudi iz Škotske in so prehodile mnogo sto milj. V Londonu so se demonstrantke formirale v štiri sprejede, ki so nosili velike table z napisi: "Svet je družina, ne pa kasarna". — "Vojna je pekel". "Nočemo več vojne!". Vsi štirje sprejedi so se sestali v Hyde Parku, kjer je govorilo zborovalkam s tribun kakih dvajset govornic in govornikov.

Najodličnejše dame angleške aristokracije so pozdravile to zborovanje. Posebno značilen pa je bil govor lorda Parmoorja, ki je izjavil, da mirovno gibanje v vseh deželah čedalje bolj popuša in da se vojna nevarnost zopet približuje. Zato je nujno potrebno, da angleško ljudstvo dokaže svoja mirovna stremjenja, kar je še posebno važno spričo tega, da ne bo dana garancija za mir vse do tlej, dokler ne prevzame Anglija vodilne vloge v razorožitvenem vprašanju. Denar, ki ga absorbira oboroževanje držav, je poglavitna napaka našega časa in ti izdatki povzročajo težke mednarodne gospodarske krize.

Priden pes.

Ob veslarski slavnosti v Trepowu blizu Berlina, sta trčila dva čolna: eden se je prevrnil in oba veslača sta padla v vodo. Iz sosednjega čolna se je takoj vrgele na pomoč velikaški pes, dog, in je rešil oba ponesrečenca. Zagrabil je namreč enega za obleko, drugi pa, ki ni znal plavati, se je klenil pasjega vrata. Doga je bila tedaj hudo natovorjena, a je vendar srečno priplavala do gospodarjevega čolna.

Nasveti za poroko.

Mesta Berlin je otvorilo prvo brezplačno posvetovalnico za ženske in neveste. Vsak izmed njih se, podvrže natančni medicinski preiskavi, posebno pazno se ugotovi dedna obremenjenost. Po preiskavi podeli posvetovalnica izpričevalo o zdravstvenem stanju s komično pripombo kot n. pr.: "Z oziroma na bolj slaba pljuča je želeli nevesto iz rodbine, v kateri ne poznajo jetike" ali "splošna živčna dovzetnost zahteva ženina povsem mirnega značaja in stalnega poklica".

Britanska družba zobo-zdravnikov pravi, da je pravilna prehrana bolj za zob kot pa najbolj za ščetka. Posebno surovo sadje je najboljše za zob.

STRADANJE — SREDSTVO PROTI BOLEZNI

Ruski zdravnik Aleksij Savorin propagira v Jugoslaviji novo metodo lečenja bolezni. Po njegovem mnenju se naberejo v naših prebivalnih organih prav tako kot v strojih tekom časa, gotova residua. Ta residua so vzrok vsakovrstnim boleznim. Spravi pa se ta nemaga iz telesa edinele s stradanjem.

Stradati pa je treba 40 dni. — Prvi dan ima pacient silen apetit, ki pa se manjša od dne do dne. Po par dnevih jezik obledi, trideseti dan postane žolt, štirideseti dan dobi normalno rdečo barvo.

Po 40 dnevnem stradanju postane človek svež in pomlajen.

V dokaz svoje trdive navaja zdravnik Savorin samega sebe kot zgled. Pravi, da je preiskusil svojo teorijo sam na sebi. Danes je star 63 let. Predno se je podvrget svoji prvi kuri, je imel redke in sive lase. Po prvi kuri je dobil goste in plave lase. Bil je nervozen. Danes ni več. Skratka, postal je v vsakem oziru svež, kot se o tem ne sanja nobenemu udameniku. Prej je bil tako nervozen, da je bil njegov rokopis tresav in oglat. Sedaj ima vse drugačen rjekpis.

Stradanje koristi živcem, postal je takorekoč zopet mlad.

Stradanje je najuspešnejša medicina ne samo za požeruhe, marveč celo za malokrvne.

In zakaj? Ali je keri življenje? — Ne. Življenje je volja za življenje in volja napolni žile z novo energično krvjo.

Med pacienti, pri katerih je dosegel ruski zdravnik presenetljive uspehe, navaja tudi kneza Obolenskoga, ki ima danes 82 let in se čuti po kuri popolnoma pomlajenega.

Savorin je prepričan, da postane njegova metoda popularna ter da prinese človeštvu velike koristi.

PRIZNANJE SREDNJEŠKE ČAROVNICE

Srednješke čaravnice še niso izumrle. Dokaz temu je sledeči dokument, priznanje 25 letne čaravnice. Čaravnica pripoveduje, da je prišla "ob priliki razodetja v nezasiškan prepad". Tam je našla letela na hudiča in zgodilo se je sledeče: Videla je bitje, podobno človeku, istočasno pa tudi žival.

Iz nosnice in ust mu je švigal ogenj — oči so bile kot dva žareča oglja. Čaravnica je vedela takoj, da je imela pred seboj hudiča in sata. Nahajala se je torej v mučnici za nevernike. Strašna žival se je sklonila naprej. Iz oči ji je odsevalo sovraštvo, obenem po tuji veselje, da je postala čaravnica hudičev plen. Videla je dve roki, bili sta kot da sta iz razbeljenega železa, prsti so bili podobni kleščam. Nato je videla čaravnica še najstrašnejše od vsega. Na dnu prepada so ležale nepregledne množice ljudi. Iz zemlje je švigal ogenj, in ta ogenj je šel skozi telesa ljudi, ki so se krivili spričo bolečin kot črvi. Bulili so predse z velikimi očmi in strašnimi krikovi so oznanjali svoje bolečine. — Ko je zrla čaravnica nekaj časa kot okamenela na ta prizor, jo je zbudil strašen smeh, čigar odmev je stresal ves prepad. Obrnivi se je videla čaravnica, kako se je rogal vladar pekla usmiljenja, prosič množico v obraz. — Čaravnica je moškega spola, imenuje se Anderson, duhovnik v Štokholmu. Priznanje je podal pred zbrano množico vernikov meseca majnika prosvitljenega leta — 1926.

V Londonu se nabirajo že nad 40 let izposojevalnica za lajne, katere lastnik je neki italijanski profesor glasse, po imenu Pesaresi. Profesor sam preizkusa lajne, ako so čisto ugaščene in v redni izposoji jih večina brezposelnim angleškim delavcem. To so velike težke, avtomatom podobne omare, ki igrajo vedno najvišjeje komade in operete "Mazgerje".

Slavni kliničar Schaenlein je zdravljal kralja Friderika. Velikega skupno s tajnim svetnikom Weissom. Kraljica je predlagala, da bi se pritožil še doktor Nix iz Monakovega. Schoenlein je ugovarjal in pristavil: Saj vendar ne bi enostavno, če bi se čitalo pod letinini: Schoenlein Weiss Nix (besedna šala: Schoenlein me ve nič.)

IZPRED MARIBORSKE POROTE

Posledica nesrečnega zakona.

Pred 25 leti v mesecu februarju sta stala pred oltarjem in si obljubila večno zvestobo delavec Ivan Perše in Ana Magdičeva, oba iz Velike Poljane (okr. Dolnja Lendava). Toda božjega blagoslova ni bilo in zakonec sta se že čez šest mesecev ločila. Ana je namreč ohromela, radi česar je mož, kot pravi, ni mogel več ljubiti. Ona se je vrnila k svoji materi, on pa je vzel k sebi Baro Markoja, s katero ima dosedaj 5 otrok, dva sta že umrla, troje jih pa še živi. L. 1907 pa je sklenil svoje zakonske žene in otroka, ki ga je imel z njo, popolnoma se iznebiti. Dal je Ani Perše 800 kron odpravnine. Po smrti svoje matere se je preselila žena v Magdičovo hišo. Delati ni mogla bogvekar, preživljala se je s tem, da je barantala z jajci in pri tem tudi berčala. Dne 18. marca t. l. so našli ženo v njeni postelji zadavljeno. Obdukcija je ugotovila, da je bila zadušena v spanju. Sicer bi se pa vsled ohromelosti itak ne bi bila mogla braniti. Ljudski glas je takoj sumil, da je umoril Ano Perše njen mož. To pa zato, ker je v zakonu z njo slabo ravnal. Nekoč jo je tako natepel, da ji je tekla kri iz nosa, ušes in ust, vrtil ji je z žico po ušesih, itd. Sumilo se je, da se je hotel znebiti, da bi mogel poročiti svojo priležnico Baro Markoja. 19. marca je bil aretiran.

Usodno noč se je obtoženec res nahajal kratek čas izven hiše in to okoli 12. ure. Priče so izpovedale zanj jako obtežilo. Porotnikom je bilo stavljen dvoj vprašanj. Vprašanja glede umora niso potrdili, pač pa so potrdili vprašanje: Je-li obtoženec kriv, da je drugače in sicer s nasvetom in poukom iz daleka pripomogel k zavratnemu umoru Anje Perše, izvršenim po neznanem storilec.

Sodni dvor je obsodil Ivana Peršeta na 5 let težke ječe z enim postim in trdim ležiščem vsaki meseci in temnično vsako leto na dan 17. marca. Ko je bila razglašena sodba, je nastal velik jok in steklo je obtoženčeva priležnica, otroci, njegov 75 letni oče kakor tudi on sam. Venomer je zatrjeval, da je nedolžen. Prizor je bil ganljiv; tudi dame v avditoriju so imele solzne oči.

Zagovornik dr. Slokar je vložil ničnostno pritožbo.

ZDRAVNIŠKE ANEKDOTE

Paracelsus je bil poklican po prekokani noči k nekemu bolniku. Vstopil je poln sočutja v bolnikovo sobo in vprašal okoli stojече: — Ali je bolnik danes kaj zaužil? — Nič, razen telesa Gospoda Boga. Ker ste se obrnili na to drugega zdravnika, sem jaz nepotreben. — tako je odgovoril skrokani zdravnik, se obrnil in odšel.

Bolniškega kirurga Moreaua je dal poklicati nekoč Ludvik XV. radi poškodbe na nogi. — Upam, da lose z menoj drugače ravnali kot s svojimi pacienti v bolnici, — je mnil kralj. — Sire, — je odgovoril Moreau, — obžalujem, da mi to ne bo mogoče. — Pa zakaj ne? — Ker ravnam s svojimi pacienti v bolnici kot s kralji.

Priljubljen pariški profesor in specialist za duševne in živčne bolezni Ernest Lasague se je nekoč izrazil: — Če mi privedejo aretirano deklico, si ogledam najprej njena kolena. Ome, ki imajo umazana, so poštene, one, ki imajo čiste, so pa prostitutke. To lahko konstatiram z matematično sigurnostjo.

Slavni kliničar Schaenlein je zdravljal kralja Friderika. Velikega skupno s tajnim svetnikom Weissom. Kraljica je predlagala, da bi se pritožil še doktor Nix iz Monakovega. Schoenlein je ugovarjal in pristavil: Saj vendar ne bi enostavno, če bi se čitalo pod letinini: Schoenlein Weiss Nix (besedna šala: Schoenlein me ve nič.)

Veliki kirurg Thiersch v Leipzigu je bil izredno dovtipen sarkast. Nekoč je prišel k njemu zelo bogat domačin. Ker niso igrali stroški pri njem nobene vloge, je hotel, da bi ga zdravila na vsak način samo prvovrstna zdravniška kapaciteta. K Thierschu je prišel samo za to, da bi se informiral, kdo je v Parizu najboljši kirurg. — To utegne biti Doven! — Pa je mogoče treba, da me kdo priporoči, ali me bo sprejel tudi brez priporočila? — Vi greste kar meni nič tebi nič tja in poveste, zakaj ste prišli. Nato vas bo gospod Doven na vsak način vprašal, kje ste doma. Odgovorite: — V Leipzigu. — In potem? — Potem vam poroče Doven: — Vi govedo, če stanujete v Leipzigu, zakaj se ne daste operirati Thierschu? —

Opekarskih delavcev na Angleskem je danes 53.000, medtem ko jih je bilo pred 25 leti 109.000. Posledica betona in jekla.

Magnetizem človeka zelo vpliva na žepno uro in dostikrat vsled tega ura prehiteva oziroma zaostaja.

Naznanilo.

Slovensko Samostojno Bolnišnico. Podporno Društvo v New Yorku priredi v soboto, dne 23. oktobra VINSKO TRGATEV.

ki obeta nekaj posebnega. Priprave so že zdaj v teku in odbor je kupil Atwater Kent Radio Set, stv. 20 za \$100.00, ki bo takrat izrebran v korist društ. blagajne. Kdor še nima Radio v svojem stanovanju, ali pa želi boljše, naj izbere žreb, dokler se jih še dobi pri tajniku Jože Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y., ali pa pri Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Veselični odbor.

(5x)

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujete v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, priligi in drugih stvarih.

Pojasnita, ki Vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavlani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozaderna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje poslicu v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svojce iz starega kraja, naj nam prepiše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani za zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo, prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Predajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

62

(Nadaljevanje.)

Zadnje njegove besede so zvenele tako priprosto, tako pošteno in s tem se je sesulo celo poslopje, katero si je zgradila v svoji fantaziji.

— Vi jo ljubite? Še vedno? — je vprašala naenkrat, s treočim se glasom.

— Ali ste dvomili o tem?

— In oni poljub, — oni poljub na dan slovesa?

Prijela je za hrbet stola, kot da rabi oporo.

Zardel je naenkrat ter molčal za trenutek.

— Ali nisva bila vedno dobra prijatelja? — je vprašal konečno kot očitavljaje, — in pri slovesu postane človeku srce mehko. Tako se je zgodilo tudi meni. Žal mi je, če se vam je prikazovalo to drugače.

Juana je sedla na stol, z rokama v naročju in povešeno glavo.

— Od telaj naprej sem skoro umrla od hrepenenja po vas, — je rekla težko. — O, jaz vem, da bi tega ne smela reči, ker je to proti ženski naravi. Jaz pa nisem ženska v tej točki ter nočem biti, ker bi me to mogoče stalo edine sreče, katero sem našla dosedaj na svetu. To ne sme biti. To je neumna naprava. Zakaj sme imeti le možiki pravico, da iztegne roko po tem, kar se mu zdi zaželjeno? Jaz sem dosti bogata, da si morem dovoliti izpolnitev katerekoli želje, a kaj mi koristi, če ne morem imeti moža, katerega hočem, če naj ga prepustim drugim, za katero ni prikladen. Gospa Konrid ima mogoče vse dobre lastnosti tega sveta, a kot žena je dolgočasna ter bo konečno dolgočasila tudi vas...

— Miss Bridge, — je rekel strogo, — spozablajte se.

— Ne, ne spozabljam se, — je nadaljevala zakrknjeno. — Opa-

zovala sem vas v Benetkah.

Nehote so pohitele njegove misli nazaj v lasko kopališče. Ali so se njegovi občutki do Vere že v Benetkah izpremenili? Ali je bilo mogoče, da je navada tako čudno utrpela nanj? Njegovi občutki bi morali sedaj vzplamteti v starem ognju, ko sta živela ločen. Ali pa je bilo tako?

Stal je s temno nagubanim čelom ter zrl predse. Tako tiho je postalo v ateljeju, da je bilo mogoče čuti brenčanje zakasnele muhe. Konečno pa je dvignil glavo.

— Pustimo počivati te stvari, — je rekel neprijazno. — Go-

spej Konrid ste napravili zelo slabo uslugo, Miss Bridge in od se-

lej naprej imam le še eno željo in dolžnost, da to popravim, v kolikor je v moji moči. V kratkem bom imel čast povabiti vas na mojo poroko.

Juana je zakrčila in on je videl z zadovoljstvom, kako globoko so jo zadele njegove besede. Prijela ga je za roko in vsa iz sebe od bolesterne strasti mu je zrla v obraz.

— Tega ne boste, — tega ne morete storiti Ter Velps.

Zasmejal se je.

— Ali me hočete ovirati?

Tedaj se je naenkrat vzravnila in vse razburjenje je bilo kot izbrisano z njenega obraza.

— Ne, seveda ne, — je rekla mirno in le njeno hitro dihanje je pričalo o prizoru, ki se je ravnokar završil. — Pozabite vse, kar sem vam rekla, prosim vas. Vse! Nisem bila pri pameti. Sedaj, kot vidite, je vse končano. — Ali veste, po kaj sem pravzaprav prišla semkaj? Rada bi imela, da bi me naslikali. Ne brigam se za način in ceno, a Mrs. Brandes je večeraj izrekla to željo. Ona je stara prijateljica moje družine in ne bi rada odpotovala, ne da bi ji zapustila tak spomin. Ali hočete?

— Ne, — je rekel Henrik mrzlo.

— To je zelo neprijazno napram meni, napram nam vsem, več kot zaslužim. To naj bo le kupčija, nikak čim prijateljstva z vaše strani. Mislim, da se da o tem govoriti.

— Ravno raditega, jaz nisem portretni slikar.

— Ne, vaše ime zadostuje.

Vrgel je glavo nazaj. Dosedaj je imel še vedno nekaj sočutja za Juano, a sedaj ni ostalo ničesar drugega kot ogorčenje.

— Meje ime mi je pa že dragoceno, da bi izdelal kako pakcarijo. Vseled tega vrlo obžalujem. To je nemogoče.

Juana se je ozrla vanj in nekaj trenutkov sta se merila z jezini pogledi, nakar je rekla Amerikanka nalanko:

— No, kot bočete, siliti vas ne morem.

Rada bi govorila o tem, da bi ji bilo tem ljubše, čim večja bi bila cena, a vsprico njegovega mrkega pogleda si tega ni drznila. Prvikrat je občutila tudi ona vso onemoglost denarja, a to jo je napravilo še bolj trmoglavo.

Vzela je muf ter se nalahno priklonila.

— Z Bogom! Oprostite!

— Z Bogom, — je ponovil čemerno.

Zunaj je stala mulatka, na katero je popolnoma pozabila, tresoč se od mraza. Zamišljena, s trdnost stisnjenimi zobmi je šla Juana po stopnicah navzdol.

Ter Velps je stal, nezadovoljen s tem, kar se je pripetilo. Bil je jezen nanjo, — a vendar, povsem na skrivnem, ga je vesehla njena strast.

Zvečer je šel k Veri.

— Ali voš, kdo je bil danes pri meni? — je vprašal tekom pogovora.

Namirno se je ozrla vanj, kajti bala se je čuti ime Herskota.

— Miss Bridge.

Vera se je stresla in rdečica je pokrila njeno lice.

— Kako si je mogla drzniti kaj takega? — Kaj je hotela?

— Da bi jo naslikal.

— In ti?

— Jaz sem seveda odklonil. Enkrat sem slikal tebe in ljubezen je vodila takrat moje roko, a drugič ne storim tega.

Beseda "enkrat" jo je čudno zganila, a ta občutek je premagalo olajšanje, katero je občutila vsprico dejstva, da je odklonil ponudbo. Dobro je vedela, kakšne neumnosti tiče za dolgimi urami v teljeju...

— Prožila je Henrikovo roko.

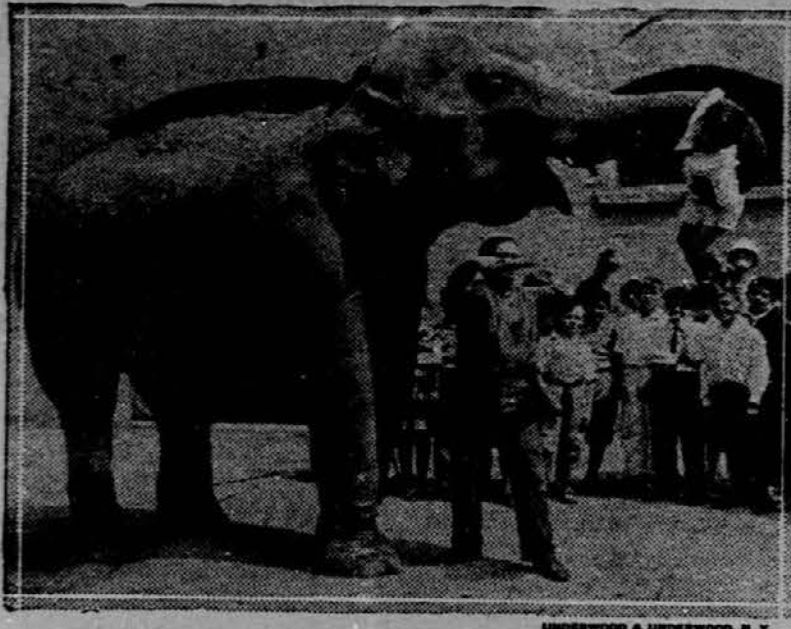
— Hvala ti, da si odklonil.

Stisnil je njene vroče prste, a jih takoj zopet izpustil, in potoma muke se je pejavila krog njegovih ustnic.

— Kako dolgo mi bo še ostala pravica volje, — je odvrnil otožno.

— Moja roka ne stori tega in tvoj zdravnik ni imel prav s svojimi upanju in tolažbami, to sem pričel uvidevati sedaj. In kaj potem? Potem bo treba zaslužiti denar in ona mi je ponudila, kar ni kolikar eno. Mogoče bi bilo boljše, če bi vseeno storil. — Pri takih pomislekih se morajo umakniti vsa čustvovanja.

UDOMACEN SLON

V zverinjaku v Los Angeles ima jo krotkega slona, ki se jako rad igra z otroci. Otroke dviga z rilecem v višino in jih zopet previdno postavlja na tla.

Vera je prebledela.

— Henrik, ti vendar ne moreš govoriti resno!

Stopil je za nje, stol ter jo pričel božati po njenih krasnih laseh, a manj nežno, kot izgubljen v mislih.

— Kaj mi presteja drugega? Ali bi mogla biti kedaj razumna, Vera?

Izmaknila je glavo ter se zrla vanj od strani, skoro prevzeta od groze. Kaj je menil? Le ču ra r-laga je bila mogoča in ta ji je gnala kri v glavo. Počasi je vstala ter sedla nekoliko proč od njega na kanapej.

Na ta večer sta se razšla s prvim zavestnim, čeprav zamolčanim nesporazumom.

(Dalje prihodujči.)

RABINDRANAT TAGORE:

Moja prekrasna sosedka.

Mlado vdovo, ki je stanovala v

sosedni hiši, sem globoko spošto-

val — vsaj svojim prijateljem

sem tako pravil. Celo moj najboljši

prijatelj, Nabin, ni vedel, kaj se

godi v moji duši. In bil sem celo

nekako ponosen na to, da je ostala

moja strastna ljubezen neoma-

deževana in da jo skrivam tako v

najglobljih kotičkih srca. Ona je

bila podobna orošenemu cvetu se-

fali, ki se je prezgodaj osul. Pre-

svetla in presveta za ozaljšano za-

konsko postojbo je bila že vnaprej

dolčena za nebesa.

Toda strast, podobna hudourni-

ku, ki ga ni mogoče zaježiti ob iz-

viru, — išče izhoda. Zato sem ho-

tel izliti svoja čustva v stihih. To-

da neposlušno pero ni hotel oma-

deževati predmeta moje strasti.

Pripetilo se je zanimivo naključ-

je.

Ki nalašč je obšla ob tistem

času mojega prijatelja Nabina ne-

premagljiva strast do pesnikova-

nja. Navalila je nanj kakor potres.

To je bila prva omotica ubogega

dečka in bil je enako slabo pod-

kovan v ritmih, kakor v literaturi

splah. Uklonil se je čarovniji, ka-

kor vdovec drugi ženi.

In tako se je zatekel Nabin k

meni. Suget njegovih pesmi je bil

star — prestar, obenem pa vedno

nov. Vsi njegovi srčni izlivi so bi-

li namenjeni tej ali oni ljubici.

Za šalo sem ga sunil pod rebra,

rekoč:

— Pa naj bo, stara podrtija!

Kdo pa je ona?

Nabin se je zakrohotal in od-

govoril:

— Saj niti sam ne vem.

Prijznavam, da mi je bilo zelo

prijetno pomagati prijatelju. Ka-

kor kćkoš, ki sedi na račjih jaj-

cih, sem trošil ves zanos svoje za-

prte sftasti za Nabinove srčne iz-

live. Njegove nezrele umotvore

sem tako vneto predelaval in po-

pravljaj, da se je vsaka njegova

pesem skoraj v celoti spremenila

v mojo.

Tedaj je dejal Nabin ves pre-

senčen:

— Saj to je baš tisto, kar sem

hotel povedati jaz, po nisem mo-

gel. Oj, kod neki jemlješ vsa ta

prekrasna čustva?

Kot pravi pesnik sem odgovoril:

— Črpam jih iz svoje domišli-

je. Zakaj, kakor veš iskreno ču-

stvo je vedno nemo, in samo do-

mišljaja rodi lepe besede. Realnost

zapira srčnim izlivom pot kakor

skala, domišljaja si pa vedno ugla-

dil pot.

In ubogi Nabin je v zadregi od-

govoril:

— D-da-a, saj vidim, da, prav

zato, — potem je malo pomislil

in znova zamrmral: — Da, da,

prav pravi!

Kot rečeno, je bilo v moji lju-

bezni mnogo spoštljive skromno-

sti, ki mi je branila izraziti svoje

čustvo z besedami. Ko pa sem do-

bil v osebi Nabina zaslon, so bile

odstranjene vse ovire v razmahu

mojega peresa in zanos iskrenega

čustva se je izlil v te pesmo pod

tujim imenom.

Včasih se je Nabinu posvetilo

in dejal je:

— Saj to so tvoji stih! Natis-

niti jih dam pod tvojim imenom.

— Malenkost, — sem ugovar-

jal. — To so tvoji stih, dragi

moj. Le tu pa tam sem malo po-

magal.

In Nabin je sčasoma vrjel, da

je res tako.

Ne bom tajil, da sem se često

oziral na okence sosedne hiše z

občutkom, podobnim občutku a-

stronoma, ki opazuje zvezdno ne-

bo. Res je tudi, da so bili moji

skrivni pogledi za plačilo včasih

deležni divnega prizora.

Nekoč me je pa pretreslo. Mar

bi mogel verjeti lastnim očem?

Bilo je vroče poletno popoldne.

Ozračje je bilo soparno in nemir-

no, od severozapada se je bližala

nevihta. Tam, na severozapadnem

delu nebosklona, so se koplili čr-

ni oblaki, in na tem neobičajnem,

groznem ozadju se je pojavila po-

stava moje sosedke, ki se nemo zrla

v pusto prostranstvo. Cel svet

brezplodnih zanosov sem odkril v

daljnem pogledu teh blestečih čr-

nih oči. Morda je ostal v tem sji-

ljanju mojega jasnega meseca še

kak neugasli vulkan? Ah, ta po-

gled, poln neizmernega hrepenen-

nja, ki je prodiralo skozi oblake,

je iskal kakor mogočno ptica ne-

dvomno pribežališča v človeškem

sreču ne pa nebes.

Pri pogledu na neizrečeno

strastnost tega pogleda sem komaj

krotil svojo razburjenost. Zdaj se

mi je zdelo že premalo popravlja-

ti petošolske pesmi. Vse moje bit-

je je zahrepenelo po kakem juna-

škem činu. Koncem koncev sem

sklenil, da se posvetim vzbujanju

zanimanja med rojaki za vdove,

ki naj se drugič poročijo. Hotel sem

ne le agitirati in pisati, marveč

tudi gmotno podpirati to človeko-

ljubno akcijo.

Nabin se je začel pripravljati z

menoj. "V vdovstvu za vse živ-

ljenje," — je dejal, — "je ne-

skončna čistost in mir. Tiha kra-

sota, podobna krasoti nemih po-

kopališč, ki jih obseva blede svet-

loba enajstega dne." Sama mož-

nost drugega zakona uniči to bo-

žanstveno lepoto."

Toda te vrste sentimentalnost

*Enajsti dan vsakega meseca je

posvečen v Indiji postu in pok-

renju.

mi gre vedno na živce. Ako začne lepo rejen človek med gladovanjem prezirajoče govoriti o jedi in do-povedovati od lakote umirajočemu, naj potolaži svoj apetiti s ptičjim petjem — kaj poročete o njem? Tudi jaz sem energično ugovarjal:

— Čuj, Nabin, umetniku se u-tegne zdeti razvalina prekrasna, toda hiš ne zidamo samo zato, da bi jih umetniki gledali, marveč tu-di zato, da bi mogli ljudje v njih stanovati. In zato je treba ne gle-de na umetnike skrbeti v hišah za red. Lepo je idealizirati vdovstvo, če se ti sploh ne obeta, toda pom-ni, da stoji za vdovstvom živo člo-veško srce, ki drhti od muk in ne-utešnih želja.

Mislil sem, da bo težko prepri-čati Nabina in zato sem se morda nekoliko preveč razvel. Ko sem pa zaključil svoj kratek govor, sem začuden opazil, da je Nabin nekam čudno in zamišljeno vzdihnil ter mi pritrtil.

Nekako čez teden dni je prišel Nabin k meni in izjavil, da je pri-pravljen dati drugim dober vzgled in poročiti vdovo, samo če bi mu hotel pomagati.

Bil sem ves iz sebe od veselja. Navdušen sem ga objel in oblju-bil, da mu dam za ženitev potre-ben denar. Tedaj mi je Nabin za-pupal vso svojo storijo.

Izvedel sem, da Nabinova ljubi-ca nikakor ni bila izmišljeno bitje. Izkazalo se je, da tudi Nabin na dostojno razdaljo že dolgo obo-žava neko vdovo, da pa živi duši ni odkril svoje tajnosti. In ven-dar so prihajale revije, v katerih je priobčeval Nabin svoje ali bo-lje rečeno moje pesmi. V neke div-ne ročice, in pozicija je napravila svoje. Njeno srce se je vnelo in Nabin je bil srečen. Zdaj je potre-boval njen vitez samo še nekaj de-narja, da uredi praktično stran te zadeve.

— Saj ti lahko jaz posodim